

Erdey Ferenc

*Engesztelő égi
Anyánk, Mária*

Szalézi Művek

LELKIÉLET KISKÖNYVEI

54.

Kömüves Éva

AZ ESZMÉNYI LEÁNY

128 oldal, alapár 1.50 P

55.

A BOLDOGSÁGOS SZŰZ MÁRIA KÖVETÉSE

Latinból fordította Dezső István

112 oldal, alapár 2.— P

56.

Erdey Ferenc

ENGESZTELJÜNK KERESZTVISELÉSEL!

136 oldal, alapár 1.50 P

57.

Erdey Ferenc

ENGESZTELJÜK MÁRIA SZIVÉTI

128 oldal, alapár 1.50 P

58.

Newman—Szunyogh

NAGYPÉNTEK

104 oldal, alapár 1.50 P

**ENGESZTELŐ ÉGI ANYÁNK,
MÁRIA**

ERDEY FERENC

ENGESZTELŐ
ÉGI ANYÁNK, MÁRIA

ELMÉLKEDÉSEK

SZALÉZI MŰVEK

**Nihil obstat. Carolus Szitkey Soc. Sal., cen-
sor dioecesanus. Imprimatur. No. 1849/1945.
Vacii, die 29-a Julii 1945. † Josephus Epi-
scopus.**

Köszöntő

Úgy emlékszem, mintha most történt volna, pedig már húsz év pergett le azóta.

Ott térdeltem a Chiesa Nuova kis kegykápolnájának oltárlépcsőjén, ott ahol Néri Szent Fülöp testét a jó Isten csodálatosan megőrizte az enyészettől. A jó oratoriánus atya is odakuporodott és fellebbentette a fátyolt s egyszerre feltárult előttem a „szent”-nek földi maradványa, több mint háromszáz év után is sértetlenül.

Most is ugyanaz az érzésem, mint akkor, abban az ihletett percben volt!

Most is valami szent ihletettség vesz erőt rajtam, lelkemben valami csodálatos nyugtalanság és kimond-

hatatlan ünnepélyesség! Most is fellebben a fátyol! Csakhogy most nem egy szentnek földi tetemét látom feltárulni, hanem annak az élete tüzesedik ki a legragyogóbb, legtündériesebb színekben, aki legjobban megértette a nagy Engesztelő Áldozatnak, az Úr Krisztusnak szentséges Szívét!

Igen, úgy érzem most, hogy egy pillanatra fellebben a függöny és belepillanthatunk égi Szűz Anyánk Szívébe, életébe és gyönyörködhetünk az ő csodálatos engesztelő, szerető életében, úgy ahogyan azt az ő szent Fia, az Úr Jézus kialakította benne!

Ó csak élvezzük ezt a kaprázatos szépséget! Merüljünk el ebben a csodálatos világban! Ihletett lélekkel, magasztos érzélemmel, mélységes szeretettel. Csakis így lehet odakuporogni a Szűzanya Szívéhez, csakis így lehet meglátni, megérte-

ni, és nagyon, határtalanul szeretni
őt!

Próbáld meg, kedves Testvérem,
aki e sorokat kezédbbe veszed! Hú-
zódj oda, egészen közel hozzá és
lásd, értsd meg, szeresd meg! S ha
elragad az ő életének, engesztelő
életének példája, ne habozál te is
követni őt!

Nincs is más igénye ezeknek az
egyszerű soroknak! Nincs is más vá-
gya a téged ismeretlenül és testvéri
szeretettel üdvözlő

s z e r z ő n e k .

Szűzanyánk lelki világa

Nevelés Isten nélkül.

Az első világháború előtt egy tudós, aki azt hitte, hogy nincs Isten, úgy akarta nevelni gyermekét, hogy az soha senkitől Istenről egy szót se halljon. A maga hitetlen elvei szerint rendezte be gyermekének neveltetését. Nem iratta be nyilvános iskolába, elzárta a világtól, messze vidéki otthonába vitette, ahol csak zárt parkban járhatott és nevelőin kívül senkivel sem érintkezhetett. Ott irányították nyiladozó elméjét, bevezették különféle ismeretekbe, tudományokba, mindenre oktatták, csak ezt az egy szót nem volt szabad kiejteni előtte: Isten.

A gyermek jólelkű, nemes érzelmű

volt; hibái is voltak, amelyeket lassankint lecsiszoltak lelkéről.

Édesapja, a professzor éles szemmel figyelte ennek a különös, atheista nevelésnek az eredményét. Már körülbelül 12 éves volt a gyermek, mikor atyja észrevette, hogy gyermeke kora reggel titokban felkél, ki-
oson szobájából a parkba és valahol eltűnik. Utána megy, meglesi és meglepve látja a hitetlen, atheista professzor, hogy az ő 12 éves gyermeke a százados fenyőfák és tölgyfák között a napfelkeltét várja, és amikor annak első sugarai csókolják arcát, letérdel, széttárt karokkal imádkozni kezd, mert azt hiszi, hogy a nap, amely az életet sugározza, az a hatalmas, felsőbbrendű lény, akitől függünk, de akiről még nem tudja, hogy őt Istennek nevezzük.

A legdrágább, tisztaságos gyermek.

Ha az emberi lélekben oly mélyen gyökerezik Isten felismerése, Isten

imádása, hogy még egy hitetlen, atheista apa minden törekvése sem tudja azt gyermeke lelkéből kitörölni, akkor mit mondjunk arról a kicsiny gyermekről, aki Istennek legdrágább ajándéka; mit mondjunk arról a kis szeplőtelen gyermekről, kinek lelkét a bűn soha be nem szennyezte, akinek értelmét az áteredő bűn nem homályosította el, akinek lelke tele volt nemcsak az élet minden ajándékával, hanem a kegyelmi élet minden boldogságos, istenadta kincsével?!

Istenlátás — imádás.

A boldogságos Szűz nem Istentől elzárva nevelkedett, hanem lelke tele volt Isten gondolatával, ismeretével, imádásával, szeretetével. Istenhez gyermeki ragaszkodással vonzódott, s ez ösztönözte, hogy ő is felkeljen zsenge korában, kimenjen Izrael mezőire, ligeteibe, és széttárva karjait feltekintsen — nem a

napra, — hanem Istenre, akit ő minden teremtményben meglátott és megtalált. Igen, a Szűzanya lelkülete kicsi korában is ez az istenlátás volt...

Amikor végigjárta a mezőt és szemlélte annak virágait, abban a szép, színes világban meglátta azt a szépséget, amely nem anyagi, nem teremtett szépség. Amikor járta Judeának hegyeit, megérezte Isten nagyságát, aki hatalmasabb, mint a hegyek bércei és lelke felröppent Istenhez és meghódolt előtte, elismerte fenségét, nagyságát, hatalmát és — imádta őt!...

Amikor csapzó hajjal ott járt a természet ölében és a napsugár csókját érezte arcán, akkor megélte, hogy valami természetfeletti tűz, természetfeletti sugallat csókolja lelkét és megtölti őt azzal az imádással, érzéssel, amely mélyebbé, mele-

gebbé, bensőségesebbé tette hódolatát Isten előtt.

Isten szentélyében.

Később, amikor szülei felvitték Isten templomába és őt besorozták a szűzek közé, akik Istennek szolgálatot teljesítettek, a kicsiny Szűz most még jobban érezte, amit künn a mezők virágai suttoztak, amit a völgyek, a hegyek zúgtak, megérezte, hogy most nem a szellő csókolja, hanem Isten Lelke öleli körül. Isten szentélyében megérezte, hogy lelke olyan ajándékot kapott, mely szebb mint a virágok, nagyobb, mint Judea hegyei, melegebb, mint a nap csókja. Isten szeretete lángolt szívében és úgy érezte, hogy hódolata, imádása még mélyebb, még bensőségesebb lett.

A nagy Ajándékozó.

A boldogságos Szűz a természet ölén és később a szentélyben, Is-

ten közelében megértette és megtanulta Isten ajándékait csodálni, Isten ajándékait hálás szívvel és lélekkel fogadni. Megtanulta imádni Őt, aki végtelen szeretetével létet adott, szépséggel, értékkel ruházott fel mindent, sőt úgy szerette az embert, hogy nem elégedett meg a természet ajándékaival, hanem felemelte őt a természetfeletti világ csodálatos, isteni légkörébe és azt akarta, hogy az ember élje Isten életét.

A templom szolgálatában, a szent könyvekből megtanulta a Szűzanya, hogy Isten a természetes és természetfeletti életnek kincseit adta, a maga isteni életének gazdagságát árasztotta földre, mert oly nagyon szerette az embereket és mély hálával, imádságos lélekkel hódolt a teremő Isten előtt.

Megismeri a bűn átkát.

Amikor a kis Szűz Mária jobban zsendült, megismerte a világot, és

az ő áhítatos lelkével, tisztaságos szívével megérezte, hogy a bűnbeeséssel milyen rettenetes tragédia érte az embert. Nem volt hálás Istennek az ajándékokért, amit kapott, és kiesett Isten kegyéből. Összeszorult Mária kis szíve a gondolatra: Isten végtelen szeretettel fordult az emberhez, hogy gazdaggá tegye isteni ajándékaival és kegyelmeivel, de az ember nem szerette őt viszont, elszakadt tőle, bűnbe esett. Mily borzadással látta a tisztaságos Szűz a bűnnek sötét, szörnyűséges, borzalmas útjait! Mikor megismerte az őszülők bűnét, annak következményeit, mikor szemlélte a bűnnek terjedését és uralmát, akkor imádságához hozzácsatolt valami mélységes érzést, a fájdalmat, a bánatot, a bűnfeletti keserőséget, mely szívét hasogatta. Pedig érezte, tudta, hogy neki a bűnhöz köze nincs, megsejtette, hogy az ő lelkét nem szeny-

nyezte be soha. Még tudatosan nem ismerte, de érezte, hogy az Úr kegyelme őt tisztán megőrizte a bűn szennyétől. Annál nagyobb volt lelkének a fájdalma a bűn miatt, hiszen megőrizte azt a viszontszeretetet, melyet az ajándékozó, az adakozó Istennel szemben az egész emberiségnek meg kellett volna őriznie.

Nem tagadja meg a bűnös világgal a sorsközösséget!

Igen, mikor a Boldogságos Szűz megismerte a bűnt, szívét a fájdalom hasogatta, a bűnbánat érzése, imádó hódolatához járult és imádta Urát, Istenét a bűnösök helyett, a bűnösökért. Bár úgy érezte, hogy neki a bűnhöz köze nincs, mégis tagja a nagy emberi családnak és soha nem akarta megtagadni ezt a sorsközösséget a bűnbeesett emberiséggel. Minél inkább érezte, hogy neki vállalnia kell ezt a sorsközösséget az em-

beriséggel, annál inkább hozzácsatolta az ő mély imádásához azt, amit megtagadnak az emberek Istentől, a bánatot, a bűn feletti fájdalmat.

Az Eljövendő ideje közel jár.

Közben a Szűzanya egészen felserdül, a szent írásokat ő maga is tanulmányozza, az Isten kegyelme még bőségebben árad lelkébe. A templom szentélyének csendjében tudatossá válik előtte a Messiás, a Fölkent, az isteni Udvözítő szerepe. Még nem tudta, hogy milyen kapcsolata lesz vele, de valami nagy melegség szállta meg szívét, mikor rágondolt az Eljövendőre, akinek eljövételéről a próféták megmondták, hogy az az idő már nincs messze.

A Boldogságos Szűz lassankint az Udvözítővel, a Messiással is kapcsolódott lelkében. Egyelőre csak tiszta szívének érthetetlen melegségét, tüzét élte meg. Világossá vált előtte, hogy az isteni Jóság nemcsak

teremtette az embert, hanem a bukás után újra leszállt hozzá, hogy visszahelyezze a kegyelmi állapotba, abba a kapcsolatba, hogy élje Isten életét. S e gondolat kimondhatatlan melegséggel töltötte el.

Bárcsak szolgálóleánya lehetnék!

Szűz Mária megértette, hogy itt valami véres áldozatról, a Messiás nagy önfelajánlásról, lélekáldozatáról van szó! Ezen sokat elmélkedett csendes magányában, lélekben kitérta szívét, átadta önmagát, és a Messiással felajánlotta saját énjét Istennek. Ilyenkor úgy érezte, hogy csak egyszerű, kis szolgálóleány. De ez a gondolat szívébe markolt: ó mily boldog lennék, ha a Megváltónak szolgálója lehetnék! S lélekben máris csatlakozott hozzá, hogy szolgálja és elégtételt nyújtson neki, a megbántott Istennek. Úgy elgondolta: mily jó volna mindig vele maradni és engesztelésével kí-

sérni a Megváltót a megváltás, az engesztelés nagy munkájában. Mily jó volna abban a véres áldozatban résztvenni, amelyet még nem látott világosan, de az ő kegyelemtől megvilágosított lelke máris előre szemlélt!

Érlelődik lelkében az engesztelés.

Szűz Mária lelkében így érlelődött meg az engesztelés gondolata! Az imádáshoz a bűnbánat szellemét csatolja és azt kiegészíti önmaga felajánlásával, önátadásával. Most már érti, hogy tisztaságának, szeplőtelen kiváltságának is ez az engesztelő áldozat a forrása, amelyhez úgy hozzátapad, mint ahogy majd egykor felfeszítik a Messiást, a Felkentet a kereszt fájára. Úgy érezte, hogy az ő lelke a Bárány vérével felkent csodálatos jel, mely az egyiptomi szörnyű csapások idején megvédte a választott népet, hogy az öldöklés angyala ne bántsa.

Éppen mert Isten így felemelte őt, mert kegyelmekkel így elhalmozta, érezte, hogy engesztelése kedves lesz Isten előtt. Lélekben odavitte tehát engesztelő életáldozatát az Úr oltárához és felajánlotta Istennek.

Lélekben elfogadja az áldozatot.

Igy alakult ki a Boldogságos Szűz lelkében az engesztelés szelleme. Így nevelte az isteni Jóság, hogy necsak imádja Őt és hálás szívvel fogadja Isten természetes és természetfölötti ajándékait, necsak bűnököt sirató legyen, bár nem bűnös, hanem ő legyen az első engesztelő, aki megérti az isteni Udvözítő áldozati szerepét, megérti a Messiás nagy engesztelő áldozatát. Szívében már most átöleli az engesztelő áldozatot, melyben az ő élete, mint tömjén szemecske a lángban megsemmisül, de az illat, mely abból felszáll, ki fogja engesztelni Istent az emberiség bűneiért.

Erre nevel minket is.

A Boldogságos Szűz, mikor május havában engesztelő lélekkel vesszük őt körül, erre nevel minket is. Fokról-fokra akar felemelni az engesztelő életáldozat magaslatára:

1. Bennünk is a mélységes imádás, az Isten előtt való meghódolás lelkületét akarja kialakítani, hogy elismerjük az ő nagy ajándékait és mélységes hálával teli szívvel vegyük a természet és kegyelem ajándékait.

2. Bűnbánatra nevel. Azt akarja, hogy siránkozzunk bűneink felett és annál inkább sirassuk, minél kevésbé kell a saját bűneinket siratnunk.

3. Az Udvözítő szeretete alakítsa ki bennünk azt a harmadik vonást, az önfelajánlást, amellyel bele tudunk kapcsolódni mi is Krisztus engesztelő áldozatába!

Ez legyen a mi engesztelő lelkületünk alaphangja: Máriával együtt siratni a bűnöket, s vele együtt magunkat engesztelésül felajánlani Istennek, hogy engesztelő áldozatunk Isten kegyelmét és áldását hozza a világ számára.

Amitől dalba csendül Mária lelke

Sietve lépdél.

Galileának kies vidékéről, hegyen-völgyön keresztül, illatozó, pompás virágok között, az égben daloló pacsirták hangos zenéje mellett siet a hegyek közé, Judeának Hebron városába egy fiatal nő. Elmélyed, magába száll, úgy látszik, mintha álmodnék, mintha egészen elmerülne abban, ami most benne, lelke mélyén történik. És amint megy hegyen-völgyön át, amint látja az illatos mezőket, nézi a szép virágokat, hallja a daloló madárkákat, feltekint és széttárja karját. Valami csodás, égi tűz ragyog fel szemében, azután

egy pillanatra imába merül és újra tovább megy.

Az út úgy látszik ismerős előtte. Sokszor haladt már rajta. Tele van ifjúkori emlékeivel. Ezen az úton haladt az Úr szentélyébe, amikor a virágok pompájában, a madarak csi-csergő énekében Isten ajándékát, Isten szeretetét találta meg és megértette, hogy Isten még ennél is többet adott szeretetében, mert felemelte az embert a maga isteni világába.

Emlékek újulnak, emlékek rohannak.

Amikor ezek az emlékek felújulnak lelkében, visszaidéződik a szentélyben töltött percek magánya. Látja, amint odamenekül az Úr szentélyébe és megéri a világ gonoszságát. Újra átéli lelkében fájdalmát azért, hogy mennyire nem szerette az ember a végtelenül szerető Istent és hogyan szakadt ki abból az öle-

lésből, amellyel Isten magához emelte.

Tovább suhannak az emlékek és eszébe jut, mint tanulta meg a Szentírás olvasása közben, hogy az Eljövendő, aki meg fogja váltani az emberiséget, aki vissza fogja helyezni Isten szeretetébe, amelyből kiesett, engesztelő áldozat lesz. — Hogy megihlette őt fiatal korában ez a gondolat, arra indította, hogy ő is ajánlja magát engesztelő áldozatul és vágyódják ezzel is szolgálni azt, akinek egész élete engesztelés.

A régi emlékek megelevenednek lelkében, mindegyikét újra átéli, de most sokkal tüzesebb, melegebb a keble, mint akkor volt, mikor utoljára haladt ezen az úton. Igen, akkor hazafelé tartott a szentélyből, mert eljegyezte őt Názáret városából az „igaz férfiú”, akiben Isten küldöttét látta és akivel meg is egyezett, hogy egészen Istennek szentelik mindket-

ten életüket, az engesztelés szellemében, az engesztelés jegyében! Akkor oly boldogsággal töltötte el, hogy Józsefben társat kapott az engesztelő életáldozat bemutatására.

Új világosság lelkében.

E gondolatnál lelkében mélyen megindul. Eszébe jut, ami most a napokban történt vele. Világossá lett az, amit eddig csak sejtett, amikor megtanult a bűnökért sírni. Világossá vált előtte, hogy mit jelent az, amit az Úr küldöttétől, az angyaltól hallott. Ő a malasztal teljes, ő az az egy, aki tisztaságos maradt, aki nem szakadt el Isten ölelő kezéből, akinek lelke a bűntől érintetlen! Ezért a legkedvesebb engesztelő áldozat Isten előtt.

Nem az Isten-anyai méltóság emelte fel lelkét, hanem a boldogság, hogy Isten elfogadta azt az áldozatot, amelyet a szentélyben tett, ami-

kor kérte, hogy fogadja el az Úr egyszerű, utolsó szolgálójának, hogy szolgálhassa azt, aki a Messiás, a Fölkent, az Áldozat, akiben ölelkezni fog az ég és a föld.

Ezek az emlékek ott zsonganak a Szűz szívében, amikor sietve megy Hebron városába, mert meghallotta, hogy rokona, Erzsébet is gyermeket kap Istentől.

Szent közösség Istennel.

Ezek a régi emlékek most új lelki élményeket ébresztenek. Egyszerre érzi, hogy újra felgyullad lelkében a Szentlélek tüze, érzi, a Szentlélek átalakító, megszentelő erejét. Mert amint az angyal hírül hozta és ő elfogadta az áldozatot, a Szentlélek ereje szállta meg őt és a Szentlélek úgy hatalmába vette, úgy magához ölelte, hogy attól fogva éli az Istennel való szent közösség életét. Most ebből a közösségből megértette, hogy akit méhébe fogadott, akit Szíve

alatt hordoz, nem egyszerű ember, több annál: Istenember, Isten Fia. Megértette, hogy a nagy engesztelő Istent hordozza méhében! Most valóssággá válik az, hogy az Eljövendő engesztelő életébe belefolyják az az igénytelen, az az egyszerű élet, amelyet nem tudott másképpen szavakba foglalni, mint hogy: Ecce ancilla Domini, az Úrnak szolgálóleánya vagyok.

Most már érti az engesztelést.

A Boldogságos Szűz, amikor rokonát, Erzsébetet ment meglátogatni Hebronba, Judeának kies hegyei közé, most már többet értett a természet szépségeiből, most már többet értett a világtörténelemből, most már többet értett a megváltás titkaiból, mert magában hordozta a világ Urát, magában hordozta azt, akivel engesztelni tudja a mennyei Atyát.

Mennyire átérezte, hogy Isten benne van, és úgy egyesült vele,

hogy szinte egygé forrott élete az Isten életével! Átélté, hogy a Szentlélek ereje kapcsolja őt Istenhez, a Szíve áradozott attól a nagy, engesztelő áldozattól, amelyet eddig is érzett, eddig is ápolt lelkében: az engesztelő áldozat lelkületét.

Kisugározza engesztelő lelkét.

A Boldogságos Szűz, amint megy Hebron völgyében, amint nézi a hegyek ormát, amint gyönyörködik a természetben, mindenhová kisugározza, kivetíti ezt az Istennel való egyesülést, amelyben boldog a Szíve és amelynek boldogsága, szépsége meghalad minden más élvezetet, minden más átélést, minden földi örömet! Isten és ember találkozott az ő Szívében.

Mennyire érzi, hogy nem idegen ezen a bűnös földön, mennyire érzi, hogy ő is Éva leánya, hogy mindnyájan odanőttünk az ő Szívéhez, mert benne, általa, az ő Szívé-

vel minden ember közel tud jutni Istenhez. Vele egyesülten minden ember engesztelő áldozattá nevelődik majd, mert ez az ő hivatása, hogy adja nekünk Krisztust, hozza nekünk a Megváltót, egyesítse velünk Istent, a nagy engesztelő Urat, aki véres engesztelő áldozatával megindítja az engesztelésnek nagy folyamát, amely eltörli a bűnt, megnyitja az eget és új korszakot teremt a nagy történés folyamában. Erre nevel a Boldogságos Szűz ezzel a csodálatos, Istennel egyesült lelkülettel.

Hogyan lesz ez?...

Mily boldogan szorítja Szívéhez a vele egyesült Istent, aki leszállt hozzá. Még nem érti, hogyan fog ez a Krisztus leszállni, egyesülni, együttélni minden embertestvéreivel, aki szereti őt, aki egyesülni akar vele az ő engesztelő áldozatában, de azt máris érzi, hogy ez a boldogság,

mely neki adatott, amelynek ő első élvezője, nem marad egyedül az övé, ezt adhatja, ezt szétáraszthatja minden emberre, aki Istent keresi, aki Istent megtalálja.

Az engesztelésnek ez a csodálatos iskolája, amelyben a Boldogságos Szűz lelke átalakul, mindjárt kezdetben az Istennel való legbensőségebb egyesülést, Istennel való együttélést jelölte meg, mint az engesztelő áldozat kezdetét, az engesztelő áldozat zsengejét, amely kedves a jó Isten előtt.

Istennel való egyesülése az engesztelő áldozat!

Egészen bizonyos, hogy mikor a Szűzanya átélte azt, hogy Isten vele van, őt hordozza és szeretete megtölti lelkét, máris boldogan engesztelte Istent. Valóban! Istent bírni, Istennel egyesülni, Istennel együttélni, nincs ennél nagyobb, nincs ennél fényesebb, nincs ennél

boldogítóbb... És Szűz Mária most ezt kapja Istentől, ezt ajánlja fel engesztelésül: Istennel egybeforrott életét.

Engesztelni szentségben!

Ha a Szűzanyának ezt a csodálatos lelkületét, élményét átültetjük a mai ember lelkébe, beállítjuk a mai életbe, akkor mi is engesztelő lelkekké nevelődünk. A Szűzanya ránevel bennünket, hogy Istennel együttélni, Istennel egybeforrni, Istent szívünkben hordozni nemcsak az ő kiváltsága, hanem mindannyiunk szent hivatása, akik az Urat keressük, akik Istent megtaláltuk, akik az édes Jézust szívünkbe fogadjuk. Istennel egybeforrva élni, Istent szívünkben hordozni, Istennel együtt róni a földi élet útjait, ez az életszentség lényege. Életszentség! Ezt a szót a Szűzanya még nem értette, de már élte, nem tudta dalba foglalni, mégis ettől hangos a lelke. Ettől az ér-

zéstől kivirult Hebron völgye és szebben illatozott, mint a legszebb virág ott a völgy mélyén!

Velünk az Isten!

Az Istennel egybeforrott, az Istennel egybekapcsolt élet a nagy engesztelés legszebb gyümölcse. Ez az engesztelő ajándékok közül a legelső, amelyet a Szűznek adott az Úr és amelyet azután megsokasított. Mi mindannyian részesei lehetünk, mindannyian élhetjük. Nem a csodák művelése, nem a látomások és jövendölések tesznek szentté, hanem az, hogy élhetjük az Istennel való csodálatos egyesülés életét, amelyet a Szűzanya élt meg legelőször, s amely bennünk is megismétlődik. Ha nem is egészen úgy, mint a Boldogságos Szűznél, mégis az édes Jézus, a nagy engesztelő a mi szívünkbe is betér. A Szentlélek templomaivá választott minket is, a mennyei Atya hozzánk is betér, ha

Istennek parancsolatait megtartjuk. Az Úr Jézus pedig a csodálatos Szentségben valóságosan betér hozzánk, hogy örök életünk legyen. Az Újszövetségnek ez a csodálatos rendeje: az engesztelés élete. Istent befogadjuk és együttélünk vele, mint a Boldogságos Szűzanya, s ez az Istennel egybeforrott élet lesz az engesztelés első áldozata: az engesztelés szentségben!

Szétárad szentségének illata.

Mikor megérkezik Hebron városába és üdvözli Erzsébetet, a Szűzanyának ez az Istennel egyesült lelke kitágul. Az életszentség áldozatának illata szétárad és eltölti rokonának, Erzsébetnek is a lelkét. Majd tovább árad és megszenteli Erzsébet lelkében a gyermeket, aki születése előtt megtisztul az eredeti bűntől. Hiszen nagyra választotta őt az Úr, ő lesz az első apostola, aki hirdetni fogja nemcsak a választott népnek,

hanem mindenkinek, aki elzarándokol a Jordán partjára, „Tartsatok bűnbánatot, mert elközelgett a menynek országa!” Az életszentség, az Istennel való egyesülés, egybeforrás, mely a Szűzanya lelkében végbement, most tovább terjed és megszenteli azokat is, akik szeretik őt és befogadják szívük otthonába.

Tisztává, szentté, kedvessé teszi őket Isten előtt, mint ahogy megtisztult a nagy apostol, Keresztelő Szent János anyja méhében csak azért, mert Isten anyja, az első engesztelő meglátogatta őt otthonában.

Szétárad a mi szívünkben is!

A Boldogságos Szűznek ez az Istennel telített jósága, szeretete, boldogsága szétárad a mi szívünkbe is. Most nem Szűz Mária jött meglátogatni minket, hanem mi jöttünk meglátogatni a Szűzanyát. Most a mi lelkünket ihlette meg a Szentlélek, mi érezzük azt a tüzet, amely

az ő szívében lángolt, amikor ment Hebron hegyei közé, most bennünket sürget a Szentlélek, hogy hódoljunk a Szűzanyának, menjünk hozzá és simuljunk anyai Szívéhez, lelkéhez, engedjük, hogy az ő lelkének, Szívének ez a kegyelme áradjon a mi lelkünkbe!

Legyen dalos tőle a világ!

Annyit szenvedünk, annyit gyötrődünk, annyi a fájdalmunk, könnyünk. Hadd áradjon most a Szűzanya lelkületének boldogsága szívünkbe, lelkünkbe, hozza el számunkra az Urat, a nagy engesztelőt és vele együtt a szentség életét. Azt az életet, amelytől dalos lett az ég nemcsak Hebronban, nemcsak Júdeában, Galileában! Amitől dalos lett nemcsak Erzsébet háza, mikor felcsendült a: Magnificat! Hozza magával azt a csodálatos életet, melytől dalos lett az egész világ, mely az engesztelés nagy gyümölcsét élvezi

és a Szűzanyával együtt éneklő a Magnificatot.

Nyissuk meg szívünket a Szűzanya előtt és kérjük, jöjjön hozzánk is! Ha most tövises, bojtorjános is az út, a Szűzanya eltávolítja a tövist, kiirtja a bojtorjánt, a Szűzanya egyenessé teszi az Úr útját a mi szívünkbe, hogy mi is bírjuk őt és engeszteljünk vele együtt szentségben!

Az alázatosság áldozata

Nagy vendég!

A kicsiny názáreti otthon nagy boldogságot rejt magában. Éppen csak hogy megérkezett a szent Család a hosszú, nagy útról, a számkivetés napjai után. Menekülniök kellett, ellenséges gyűlölet üldözte őket idegenbe, az Úr anyála azonban visszavezérelte őket és most mikor a csendes, kis názáreti otthonban berendezkedtek, most ébredtek csak tudatára annak, hogy mi történt velük: hogy megérkezett a nagy Vendég, az Isten Fia leszállott a földre.

Új élet költözött a názáreti otthonba!

Megelevenedett minden a názáreti kis otthonban. Mintha hangosabb lett

volna a szívek dobogása, mintha lendületesebb lett volna a mindennapi munka hétköznapisága. Mintha könnyebb lett volna Szent József munkája is, mert tudta, hogy őrzőjévé rendelte őt Isten a földre szállott isteni Igének, aki ember akart lenni és ember hatalma alá helyezte magát.

A Boldogságos Szűz mintha még halkabb, elmélyültebb lett volna, mint a boldog várakozás kilenc hónapjában. Pedig lelke dalolt, szíve ujjongott az örömtől, mikor végre csodálatos békében és nyugalomban, boldogságban szemlélheti drága, egyetlen Fiát, akiről a hit szemével tudta, látta, hogy a mindenható Atya egyszülött Fia, a végtelen Isten, aki eljött hozzánk, megváltásunkra, mert eleget akart tenni bűneinkért.

A Szűzanya szemlélődése.

A boldog Anya, mikor elvégezte a mindennapi élet legsürgősebb teen-

dőit, leült a Kisded bölcsője mellé és csodálatos szemlélődésbe merült. Elcsendesült a világ zaja, egyszerre a legmélységesebb csend vette körül lelkét, hiszen ott szemlélte, imádta azt, akit az ég és föld imád... Mikor belenézett gyermekének, a kis Jézusnak szemébe, kereste benne a mindenható Isten tekintetét, kereste benne az Isten lelkének, az Isten szeretetének mérhetetlen mélységeit és látta maga előtt, hogy mennyire megalázta magát, látta, hogy milyen kicsiny, tehetetlen gyermek... Hiszen eddig is ölében hordta, vele együtt menekült a számkivetésbe, de a fáradtság, a fájdalom nem adta meg neki azt a békét, hogy elmélyedhessen, hogy szemlélhesse, láthassa a lélek szemével, mi vé tette magát. „Exinanivit se.” — Megfosztotta magát égi hatalmától, megfosztotta magát isteni fenségétől és kicsiny, tehetetlen, gyámoltalan

gyermek lett belőle, kisded gyermek . . .

Nem vagyok méltó!

És mikor a Boldogságos Szűzanya látta, hogy mennyire kicsiny, hogy mennyire tehetetlen, hogy mennyire ember, mélyen megalázódott lelkében ő is. Valami kimondhatatlan érzés szállta meg lelkét. Érezte: Nem vagyok méltó arra, hogy a Mindenható előtt ott álljak, aki annyira kicsinnyé tette magát, aki annyira megalázta magát, csakhogy eljöhesseñ közénk. Akkor a Boldogságos Szűz lelkében úgy lobogott a vágy, hogy most ne ő ápolja, gondozza ezt a kisdedet, hanem megfordítva, ő hagyatkozzék rá a magát annyira megalázó Isten-emberre. Sokszor, mikor együtt maradtak csodálatos ketősben, letérdelt előtte és próbálta megalázni magát, mint ahogy kicsinnyé tette magát a hatalmas Is-

ten, mikor gyermek képét öltötte magára.

Respexit humilitatem...

Sokszor gondolt rá már a várakozás idején is, mikép lehetséges, hogy Isten így megalázta magát?! Hányszor érezte a menekülés idején, hogy milyen tehetetlen az az isteni Gyermekek, de most, mikor a béke szemlélődő csendjében elmerült, most kezdett kibontakozni előtte Jézus aláztosságának mélysége. Most még melegebben izzott lelkében a vágy, hogy ő maga is alázza meg magát, mint mikor Erzsébet látogatásakor a Magnificatot énekelte: „Respexit humilitatem ancillae suae...” Az Úr megtekintette szolgálójának kicsinységét... Most még jobban érezte, mennyire kicsiny, mennyire alázatos ő, a kicsiny, alázatos Úr Jézus mellett!...

A mindenek Ura reábízta magát.

Amikor a kicsiny Jézus kezdett fejlődni, és a Szűzanya észrevette, hogy napról-napra, — mint minden más gyermek, — erősödik, izmosodik testben, erőben, növekedik emberformában, egyszerre ráeszmélt arra, hogy ő, aki felnőtt, nagy, a gyermek mellett tulajdonképpen ő maga a kicsiny. Még jobban kezdte érezni a maga méltatlanságát, alázatosságát, kicsinységét. Feltekintett az égre és szemlélte a napot, holdat, az égitesteket, és látta, hogy ezeknek a hatalmas égitesteknek alkotója, rendezője, kormányzója és fenntartója fekszik előtte, mint tehetetlen gyermek, ráhagyatkozva egészen. Ó, hogy szeretne volna, hogy ő legyen a kicsiny, az Úr Jézus pedig a nagy, ő legyen, akit gondoznak, ápolnak, fenntartanak, nem pedig a mindenek gondozója és fenntartója, a hatalmas Isten!

Járni tanul.

A kis Jézus mindinkább növekedett, lassan megtanult járni. Széttárta kezét, mikor édesanyja leteszi a földre, hogy tipegjen, hogy megtanuljon járni. Ilyenkor a Szűzanya érzi szívében, elgondolja lelkében hogy ő az Ancilla Domini, az Úr szolgálóleánya, ő tanítsa járni az Urat?! Ő támogassa lépteit annak, aki mindeneket talpraállít, mindeneknek erőt ad, mindeneket segít és felemel?!

Kitárja karját.

És mikor ölébe veszi Jézust, nem azért, hogy felemelje, hiszen már megtanulta az egyensúlyt tartani, hanem hogy szívére ölelje, akkor is alázatosságra hangolja fellángoló szeretete. Már bontakozik a legszentebb Szív szeretete, amely abban az egyszerű gesztusban jut kifejezésre, hogy kitárja karját a Boldogságos Szűz előtt. Ilyenkor Szűz Mária úgy

érezte, hogy megolvad szíve a boldogságtól, és az alázatosságtól... Ó Uram Istenem, kicsiny Gyermekelem, te kívánczol karjaimba, amikor én vágyom az után, hogy Te végy karjaidba és szívedre hajtsam le fejeimet?!...

Ez a kicsiny Szív, mely most kezd kitárulni feléje, mennyire felemeli és mennyire megalázza!!...

Beszélni tanul.

Most már a kicsiny Jézus kezd gagyogni. Nyilván arra ösztönzi édesanyját, hogy tanítsa meg őt beszélni. És az anyai ösztön, az anyai szeretet ajkára adja az első emberi szavakat, bár elcsuklik szava. Sír a boldogságtól és miközben könnyeit letörli, ezt forgatja elméjében: Ő tanítsa a szavakra, amelyek ki tudják fejezni a kifejezhetetlen belső élményt?! Ő tanítsa arra, hogy ki tudja fejezni az érzelmeket, amelyek dagasztják keblét, most, amikor meg-

alázza magát a mindenek Ura!! Tőle akar tanulni, az egyszerű, a szegény Ancillától?!

A kis Jézus tovább gagyog, hozzásimul, mintha ösztönözné a Szűzanyát, hogy csak legyen tovább is első indítója, tanítója, irányítója annak, aki mindenek mozgatója, Mestere és irányítója!

Az első szavak.

A Boldogságos Szűz megtanítja beszélni az Urat... Hallgatja, figyelő az első szavakat, amelyeket Isten ajka kiejt itt a földön... Mi lehet ez? Az ember, a kis gyermek legelőször az anya nevét ejti ki. Az Istengyermek sem akart más lenni, mint egy a sok gyermek közül. Bizonyos, hogy az első szó, amit ajka kiejtett, a Szűzanyának szólt, az édesanyját szólította. Mária hallván megszólalni az isteni, örök Igét, lélekben még kisebbnek, alázatosabbnak érezte magát, letérdelt és úgy

ölelte át. Nem tudta másképen elviselni ezt a nagy örömet és boldogságot, mint hogy megalázta magát. Legyen kicsiny és alázatos, mint amilyen kicsinnyé és alázatossá tette magát az ő isteni Gyermeke.

Engedelmeskedni akar.

Amikor a Szűzanya a házimunka elvégeztével odaült a szövőszékhez és font, odahúzódott melléje a kis Jézus... Alig beszélt még, csak rátekintett édesanyjára mély, szívbe-markoló tekintettel, leste szavát, hogy parancsoljon neki, hogy rendelkezék vele. Ha a Szűzanya lejtette a szerszámot, mellyel dolgozott, készséggel felemete, jelezve, hogy engedelmeskedni akar, alá akarja vetni magát alázatosan az emberek, a Szűzanya akaratának. És ha a Szűzanyának szüksége volt valamire munka közben, olyan szeretettel leste el, még gondolatát be sem várva, hogy parancsoljon neki. Factus est

obediens, engedelmes lett, hogy ezzel az alázatosság áldozatát hozza.

Lesi parancsát.

Amikor már beszélni tudott, kérdezte: mit kíván, parancsoljon... Ő maga ösztönözte: mondja, mit kíván, ő készséggel engedelmeskedik. És ha a Szűzanya legyőzve a maga meghatottságát, mondott neki valamit, parancsolt, a kis Jézus olyan készséges engedelmességgel teljesítette, mintha nagy bűnös lenne, akinek most kell levezekelnie hibáját... Mint amikor a kis gyermek érzi, hogy megbántotta szüleit, azután már lesi parancsukat, hogy jóvátegye a hibát, amellyel hibázott, így tett ő, az isteni Gyermek, aki pedig soha hibát nem követett el, aki soha szomorúságot nem okozott édesanyjának és nevelő apjának. Lelke szomjazta az engedelmességet, az alávetettséget, az alázatosságot, és amikor megtette, amit a Szűzanya

parancsolt, amikor megtette, amit a Szűzanya kívánt tőle, odasimult tisztaságos Szívéhez, nem szólt, nem várt köszönetet, csak úgy mélyen belenézett a Szűzanya szemébe és a Szűzanya megértette, amit mondani akart, de ki nem ejtette ajka soha. A Szűzanya feleletet adott, de azt soha szavakba nem öntötte, mégis tudta, hogy megérti őt az, akinek tekintete úgy elmélyült az ő szemében.

Cseréljünk szerepet!

Azt súgta ilyenkor Mária Szíve: Én Istenem, Uram, engedd meg, hogy szerepet cseréljünk, én legyek, aki hozzád vágyom, szeretetedet szomjazom, én legyek, aki tőled tanulok, aki vezetésed alá vetem magamat, én legyek, aki hatalmad alá vetem magamat, hogy engedelmeskedjem parancsoló szavadnak! Mert csak a te szereteted tesz boldoggá, a te irányításod vezet engem

örök céлом felé és parancsod az én
életem öröme és boldogsága.

Factus est obediens!...

Ezt, mint egy nagy gazdagságot hordozta szívében, szerette volna kiönteni az egész világ elé, hogy hirdesse: Emberek, értsétek meg, itt van a világ Udvözítője, aki megfosztja magát isteni méltóságától, isteni fenségétől, nagyságától: factus est obediens, engedelmes lett, aláztos lett, emberek hatalma alá vetette magát és úgy engesztelt. Így aláztatosságban, kicsiségben, tehetetlenségben, alázatos engedelmességben, tanulékonyságban, mintegy előttünk jár, példát mutat nekünk. Emberek, döbbenjünk rá arra, hogy itt van a nagy Engesztelő, a Messiás, a Megváltó, aki olyan kicsiny és olyan alázatos, hogy senkinek sem kell félnie tőle.

Le akart hajolni az emberekhez.

Amikor a Boldogságos Szűz így elmerült az Úr Jézus tekintetében és szemük csillogott, lelkük szeretete és szívük kölcsönösen érintkezett egymással, akkor érezte meg a Boldogságos Szűz, miért mindez, miért ez a nagy alázatosság, miért fosztotta meg magát az isteni Megváltó és lett olyan tehetetlen, engedelmes, készséges gyermek... Le akart hajolni az emberekhez és az emberek lelkének mélységéig kellett hajolnia, mert nagyon mélyre bukott az ember... De a legmélyebbre jutott-hoz, a legkisebbhez is oda akart hajolni a kis Jézus, azért lett olyan alázatos.

A legkisebb se féljen tőle!

Az emberek eddig csak féltek Istentől. Volt miért félniök! Eddig csak remegtek Isten ítéletétől. Volt miért remegniök! De ő azért jött,

hogy elvegye félelmüket s elsimit-
sa remegő lelküket és az ő alázatos
szívével engeszteljen értük, hogy
a legkisebb, a legbűnösebb se féljen
tőle, hanem merjen hozzáfordulni.
Mert a kis gyermekhez mindenki
oda mer fordulni és a legmarconább
öreg katona is mosolyog, ha a kis
gyermek karját nyújtja feléje...

Engesztel engedelmes alázatossággal.

Ezt legelőször a Boldogságos Szűz
értette meg, mikor rádöbbsent arra,
hogy Isten nagysága, fensége elrej-
tezett és kicsinnyé lett. Ő értette
először, hogy kicsinnyé tette magát,
mert alázatosságával engesztelni
akart a bűnös emberekért, akik fel-
fuvalkodnak, pedig bűneik miatt nekik
kellene megalázódniok, nekik
kellene engedelmességet tanulniok.
De ők elbizakodottak, gőgjükben
nem tudnak fejet hajtani, nem tud-
nak megalázkodni, nem tudnak oda-

simulni Istenhez... Jézus ezzel engesztel érettük és helyettük, azért alázza meg magát a mindenható Atya előtt, érettük és helyettük viszi az engesztelés oltárára azt az alázatot, mely szükséges annak a kevélységnek kiengesztelésére, amely eltávolítja őket Istentől...

Az alázatosság áldozata.

Amikor a Szűzanya ezt érti, látja és szívébe fogadja, mást nem tehet: letérdel kis gyermeke mellé és vele együtt engesztel. Kicsiny lesz ő is, alázatos lesz ő is szívben-lélekben, mert megérezte, megértette már most is, hogy az alázatosak és kicsinyek fogják meglátni Istent, az alázatosak és kicsinyek fogják megengesztelni az emberek gögös felfuvalkodottságáért a mindenható Istent.

Igy egyesíti alázatos áldozatát a Boldogságos Szűz az Úr Jézus engesztelő áldozatával, amikor alázatosságával engeszteli az Úr Jézust.

Tanuljatok tőle!

Szűz Mária bennünket is elvár a názáreti otthonba, és ha elmegyünk oda, megfogja kezünket és bennünket is térdre kényszerít a kicsiny, alázatos gyermek előtt. Csak annyit mond: Tanuljatok tőle, mert ő alázatos, kicsiny és engedelmes! Alázatos engedelmességgel engesztelhetjük mi is a hatalmas, nagy Istent az emberek gőgjéért... Ezt mindannyian megtehetjük, mindannyian lehetünk kicsinyek és alázatosak Isten előtt, hogy naggyá nőjünk az engesztelés áldozatában s a mi engesztelő áldozatunk kedves legyen az Úr előtt!

Az ima áldozata

Csodálatos, titokzatos világ!

Ha valahol jól érzi magát az ember, szívesen látogat oda újra, különösen, ha szívesen látják. A kicsiny názáreti otthon titkába az előző elmélkedés kapcsán bepillantottunk és szívünk, lelkünk kimondhatatlan édességgel, örömmel telt el. Csodálatos, titokzatos világ a Szűzanyának és az ő szent Fiának, az isteni Üdvözítőnek lelki világa.

Láttuk, hogy a Szűzanya szíve mint repesett, mikor az ő isteni gyermeke megtanulta az első szót kiejteni. Láttuk, hogy áradozott szíve a boldogságtól, mikor az isteni ajkak először megszólaltak, valóban úgy érezte, hogy mézzel folyókká váltak

az egek. Hát még akkor, mikor az édes Jézus megtanult már beszélni és el tudott társalogni az ő szűz Anyjával.

A szülők nagy öröme.

Tudjuk, mikor az első gyermek a család szentélyében eltanulja az első szavakat, milyen nagy öröm és boldogság az a szülők számára. De amikor már el tud beszélgetni az apával, az édesanyával, egyszerre meg-elevenedik az otthon. Feledi az apa a család minden gondját, szívesen hozza legnagyobb áldozatát az édesanya, amikor hallja a gondolkozó, értelmes ember szavát a kicsiny emberpalánta ajkáról. Minden családban, ahol a gyermek megjelenik, ez nem ismeretlen, ez olyan öröm, amely a legnagyobb áldás a szülők részére Istentől. Nem is szükséges, hogy ezeket azoknak hangoztassuk, akik a család szentélyében nőttek fel. Csak azért említjük, hogy fel-

fedjük titkát annak a boldogságnak, mely a názáreti otthonban most már mindennapos, amióta a kis Jézus, az ég és föld Ura, az örök Ige, emberhangon szólva, gyermeki, csacsogó nyelven beszél. Kétségtelen, hogy Szűz Mária, mint földi édesanya, örömmel, boldogan, mosolygó szívvel figyeli kicsiny gyermekének csacsogását.

Mint egy közülünk.

Amint az Ur Jézus megnőtt, úgy beszélt, mint minden más gyermek. Alávetette magát a természet törvényeinek, engedelmes volt kezdettől fogva és ez abban is megnyilvánult, hogy olyan lett, mint egy közülünk, mint egy kicsiny gyermek, aki egyszerű szavakban kivetíti a benyomásokat, amelyeket kívülről kap, elmondja a gondolatokat, érzelmeket, amelyek ébrednek kicsiny, ártatlan szívében.

A Boldogságos Szűzanya Szíve, mi-

kor Gyermeke elmondta benyomásait és kifejezésre juttatta kis Szíve érzelmeit, kétségtelen, örömtől áradozott. Mégis, csakhamar észrevette, hogy az ő drága Gyermeke, ha olyaná tette is magát, mint egy közülünk, mégis valamiben más, mint mi. Van valami beszédében, ami egészen különös, ami nem hasonlít egy gyermek beszédéhez sem. Valami, ami az ő lelkét is megfogja. Ettől kezdve figyelni kezdi kicsiny Gyermekeének minden szavát és minden beszédét.

Mélyről fakadt forrás.

Mi volt az a különös, mi volt az az egyedülálló a kis Jézus szavában, beszédében, ami a Szűzanya figyelmét magára vonta? Az, hogy a kicsiny Jézus szavainak más a csendége, mélyebb az értelme. Beszédének van valami különös hangsúlya, amelyből kiérezte Szűz Mária, hogy mély lélekből fakad. Mint a mély, zöldelő erdőben, nagy fenyvesek tö-

vében fakadó forrás, annál tisztább, jobbízű és üdítőbb, minél mélyebbről fakad, így az Üdvözítő ajkáról elhangzó szó is annál édesebb, mélyebb csengésű, annál színesebb és kedvesebb, minél mélyebbről fakad. Pedig mélyebbről fakadó forrása emberi szónak nem volt és nem lesz soha, mint milyen mélyről fakadt a szó az isteni Üdvözítő ajkán.

Igen, Jézus isteni tudásának, isteni gondolatainak, érzelmeinek mélysége csengett minden szavában, bárha azok olyan szavak is voltak, mint amilyen akármelyik kis gyermek beszéde. Ezt a mélységet a Boldogságos Szűz úgy megérezte és megértette.

Csodás visszhang.

Amikor az Üdvözítő bejött és új-ságolta: „Anyám, ezt láttam...” ebben a szóban: „Anyám” más csengett, mint más gyermek ajkán. Valahogy mélyebbről, valahogy szen-

tebb, fenségesebb érzelemből fakadt ez a szó. A Szűzanya ezt úgy megérezte és emlékét mindig magában hordozta. Úgy visszhangzott lelkében, hogy maga is elcsodálkozott, nemcsak kis gyermeke szaván, hanem azon a visszhangon is, amit Jézus minden szava az ő lelkében ébresztett.

Minél inkább megtanult a kis Jézus az emberek nyelvén beszélni és minél jobban tudta emberi benyomásait, érzelmeit elmondani, annál jobban mélyült annak értelme, annál jobban megmozgatta Szűz Mária lelkét. Annál több érzést keltett az ő tisztaságos Szívében is.

Elbeszélgetni Jézussal.

Ettől kezdve a Boldogságos Szűzanya úgy érezte, hogy valami kimondhatatlan vágy ébred az ő lelkében, elbeszélgetni az ő kis Gyermekeivel. Sokszor a napi munka után maga mellé ültette, ölébe vette és

elbeszélgettek ketten a kis Gyermekek és az édesanyja...

Akkor maga a Szűzanya is kiöntötte Szívét, lelkét az Úr Jézusnak, és mindannyiszor tapasztalta, hogy minden szava, minden mondása megérinti gyermekének Szívét. Sokszor egyetlen szó, mely Jézus ajkán fakadt, egész életre szóló programm volt, mélységes gondolat és isteni ige. Ha nem tudta volna Szűz Mária, hogy ki az, akivel beszél, rájött volna ezekből a beszélgetésekből. Csak Isten szólhat ilyen bölcsen, ilyen szívhez szólóan, mint a kicsiny Jézus!

A kicsiny Jézus vonta, húzta magával a Szűzanyát, hogy beszélgesen vele és akkor kiöntötte neki érzelmeit, gondolatait. A Szűzanya leste, figyelte szavait és látta, hogyan fejlődik az Úr Jézus Szívében az emberi érzés, gondolat és hogy

hogyan cseng bele az Isten gondolata, Isten érzése.

Szűz Mária emlékei.

Valamikor, mikor ő is kis leányka volt — ölében a kis Jézussal erre is visszaemlékezett — így vette, így ölelte szívéhez őt is Szent Anna asszony. És ilyenkor beszélt neki az Úrról, akinek mindent köszönhetünk. Beszélt arról, hogy mind az Ő alkotásai vagyunk. Beszélt arról, hogy el fog jönni, aki az embert felemeli. Beszélt arról, hogy a lélek nem lehet boldog Isten nélkül és csak Istenhez ragaszkodva érheti el azt a boldogságot, amelyre teremtett.

El nem mosta az idő annak emlékét, hogy anyja ölében ilyenkor kinyitották az Írást és olvasták belőle Isten szavát az emberiséghez.

Amikor mindez megelevenedett emlékezetében, ő is magához vonzotta szíve Gyermekeit, olvasta az Írást és

beszéltek arról, amit az Úr szólott. A kis Jézus megtanulta a Szűzanya ajkáról, és elmondotta emberi ajakkal is azt, amiről az Úr szólt atyáinknak.

Az Irás szava.

Ilyenkor úgy érezte a Szűzanya, hogy megelevenedik az Irás és kiérezte belőle, hogy milyen más az, mint akkor látta, amikor a szentélyben olvasta, vagy a názáreti csendes otthonban.

Igen, drága Gyermekeim, olvassuk ezt a zsoltárt: „Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem!” Zsolt. 21. 1. És a kis Jézus utána mondja a zsoltár e szavait: „Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem!” Megáll... és a Szűzanya értelmé érteni, sejteni kezd valamit, amit nem tud, vagy talán nem is szabad szavakban kifejezni! Igen, most még nem tudja, milyen más értelem és milyen keserű érzés lappang e sza-

vak mögött, de majd egykor, 30 év mulva fogja hallani Fiának ajkáról ugyanazt a zsoltárt...

Mi a háttere?

De olvassuk csak tovább a zsoltár szavait! Mária előolvassa, a kicsiny Jézus meg utána mondja: „Én azonban féreg vagyok, nem ember; embereknek csúfja, népnek útalata. Aki csak lát, mind gúnyt űz belőlem, félrehúzza ajkát, fejét csóválgatja. Az Úrban bízott, mentse meg őt; szabadítsa meg, ha kedvét leli benne.” U. o. 8—9. A kis Jézus megismétli a szavakat és a Szűzanya Szívét különös érzés tölti el: ezek a szavak, amelyekről a próféta szól, milyen másként csendülnek a kis Jézus ajkán!... Miért? Milyen háttere lehet ennek a csodálatos kihangsúlyozásnak? — Tovább mennek: „Átfúrták kezemet és lábamat, megszámlálták minden csontomat... szétosztották egymás között ruhái-

mat és köntösömbre sorsot vetettek.” Zsolt. 21, 17—19. Szinte összeszorul a Szűzanya Szíve: Vajjon nem Róla szól-e ez az írás? Ezt már nem merte megkérdezni, csak hallgatta a kis Jézust és magában csodálkozott, hogy ismeri a zsoltár szavait. Nem tudta visszafojtani könnyeit, melyek, mint a harmat a virágszirmokon, ott csillogtak a Szűzanya szemében.

„Szép vagy!...”

A kis Jézus megvígasztalja őt. Ne sírj, drága jó Anyám, hanem inkább olvassuk el a másik zsoltár szavait, ezt itt: „Ékesebb vagy az emberek fiainál, kedvesség ömlik el ajkadon, azért áldott meg téged örökre az Isten!” Zsolt. 44, 3. Mintha a kis Jézus az Írás szavait, melyben a próféta előre látta a hatalmas királyt, most anyjára alkalmazná. „Halljad leányom, figyelj, hajtsd ide füledet, feledd el népedet és atyád házáat, im a király kívánja szépségedet. Hódolj

neki, mert ő urad neked!...” U. o. 11. Akkor a Szűzanya az Irás szavait másképpen kezdi látni és azt érzi, hogy új világ támad fel lelki szemei előtt, új érzések ébrednek anyai szívében, valami borzalmasan, tragikusan nagy és istenien szép dolog fogja életét örömmel is, szomorúsággal is betölteni.

„Szeretsz engem?...”

Ettől kezdve mind többet és többet beszélget anya és Gyermeke, többet és többet társalognak egymással. Egy alkalommal, mikor így beszélgetnek, az édes Jézus megkérdezi tőle: „Anyám, szeretsz engem?” Nagyon szívébe vág ez a szó a Szűzanyának: „Igen, édes Fiam!” De Jézus újra kérdi: „Anyám, szeretsz-e engem jobban ezeknél, akik itt körülöttünk vannak?” A Szűzanya megismétli a feleletet: „Igen, Jézusom, nagyon, nagyon szeretlek!” És akkor a kis Jézus mintegy viszonzásul így szól:

„Anyám, én is szeretlek és viszonzásul neked adom Szívemet!”

A Szűzanya tisztaságos Szíve olyan lángra lobban ezekre a szavakra, hogy emberi szív így még nem lágolt soha... Ki kérdezte ezt tőle? Gyermeke? Nem! Maga Isten, aki azért jött, hogy ezt a tüzet felgyújtsa az emberek szívében. Most ő az első, akinek szívében lángra lobbanott.

„Atyám!”

— Anyám, — kérdezi Jézus, — hogyan szólítsuk a mindenható Urat? — Isten nevét a Ószövetségben nem merték kiejteni. Félelem, szent borzalom töltötte el az emberek szívét Isten neve hallatára is, hiszen a bűn állapotában voltak, félniök kellett Istentől. A kis Jézus azt mondja: Nevezzük őt Atyának!... „Atyám!” — Hogyan hangzik ez Krisztus ajkáról, hogyan hangzik ez

Isten Fiának emberi nyelvén, emberi csengésben!

Amikor a Szűzanya utána mondja: „Atyám!” hatalmas vonzalom ébred szívében a mennyei Atya iránt. Eltéphetetlen kapcsolat keletkezik Szívében az Atyához. Érti, hogy az ő szívét Fiának isteni Szíve, amellyel egybeolvadt, milyen könnyen viszi felfelé, hogy ne féljen Atyjának ismerni Istent.

Beszélni az Atyával!

— Anyám, mikor beszélgetünk a mennyei Atyával, tudod mit cselekszünk? — Tudom, — mondja a Szűzanya, — az imádság szava, amikor az ember Istennel beszél. — Igen, Anyám, beszélj a mennyei Atyával, beszélj úgy, mint mi ketten egymással szoktunk beszélgetni!

A Szűzanya meglepve látja, hogy Gyermeke sokszor elvonul és magányosan letérdel.... — Mit csinálsz?

— Beszélgetek a mennyei Atyával, imádkozom és tudom, hogy az én szavam kedves neki és tudom, hogy az én szívem kárpótolja őt azért, hogy az emberek nem szeretnek vele beszélni. Ugye, Anyám, hogy repes a szívünk, amikor mi ketten elbeszélgetünk egymással?! Imádkozál csak te is, és látni fogod, ugyanilyen jó, amikor a mennyei Atyával beszélgetünk! És most hirtelen világosság támadt a Szűzanya lelkében: megértette, mennyire kedves lehet a mennyei Atyának, ha mi is beszélgetünk vele, mint ahogy neki kedves volt Jézusával beszélni és az ő szavait hallgatni!

Megtanul beszélni az Atyával

Igy tanult meg a Boldogságos Szűzanya odatérdelni Gyermeke mellé és beszélgetni a mennyei Atyával. Hiszen imádkozik akkor, amikor a mennyei Atyával szót vált, amikor

elmondja mindazt a szent érzést, kívánságot, kérést, amelyet szívében hordoz és amelyet most áldozatul visz szent színe elé!

A kis Jézus imádkozva töltötte életét a názáreti otthonban. Beszélgetése a Szűzanyával az imádság szava volt beszélgetése a mennyei Atyával az imádság, az engesztelés ima-áldozata volt. A Szűzanya valóságban így tanulta meg Gyermekétől, hogy beszéljen Urával, Istenével, tárja fel szívét, lelkét és az ő imádságos beszéde legyen az a kárpótlás, legyen az az áldozat, amelyet az Atyától messze szakadt lelkek helyett ajánl fel engesztelésül.

Engeszteljünk imádsággal.

A kis Jézus arra tanít minket is, hogy beszélgessünk Istennel és úgy beszéljünk vele mint Atyánkkal, beszélgessünk az édes Jézussal úgy, mint ahogy a Szűzanya beszélt vele, szót váltsunk a Szentlélekkel és ég-

jen bennünk a szeretet tüze. Az Úr Jézus minket is arra tanít, mint a Szűzanyát, hogy engesztelő imádsággal kárpótoljuk Istent azok helyett, akik nem tudnak, vagy nem akarnak imádkozni, és az ima engesztelésével nyujtsunk kárpótlást a menyeyei Atyának az elkövetett bűnökért!

Engeszteljünk imádkozva és imádkozzunk engesztelve!

A munkás élet áldozata

Az édesanya éles szeme.

A szerető édesanyának finom tapintatát, éber szemét semmi sem kerülí el, mert ha valakit szeretünk, akkor nagy érdeklődéssel csüngünk rajta. Senki úgy nem szeret, mint az édesanya, senkinek annyira nincs szeme gyermekén, mint az övé.

A Boldogságos Szűz is éles szemmel, vizsgáló tekintettel figyeli az ő növekvő, ifjúvá serdülő gyermekét, az édes Jézust. Valami különös, valami érthetetlen változást tapasztalt rajta, amióta elvitték őt a szent városba, mióta ott, a szentélyben Isten imádásába merült. Azokat a nevezetes jeruzsálemi napokat, azokat a különös élményeket Mária sokszor

forgatta elméjében, szíve mélyén őrizte emlékét. Újra és újra átélte szívszorongatásait, mikor Jézust elveszítették, repeső boldogságát, mikor a bölcsek között megtalálták, őszinte csodálkozást, amikor Jézus korát meghaladó bölcsességgel, okossággal intézett kérdéseket a bölcsekhez és adott feleleteket a hozzáintézet kérdésekre. Azóta a Boldogságos Szűznek mindig azok a szavak csengenek lelkében: Nem tudjátok-e, hogy azokban kell lennem, amik Atyáméi? Nem tudjátok-e, hogy szívem-lelkem mindig Atyámnál van és ide csak azért jöttem, mert Ő küldött?

Tudta jól a Boldogságos Szűz, hogy mi ezeknek a szavaknak értelme. Hiszen megszokta már, hogy gyermekével együtt Atyjuknak nevezik a jóságos, a szent, a hatalmas Istent. Azonban mióta Jézus nyilvánosan is szólt erről Jeruzsálemben,

mióta a szent ünnepekről visszajöttek, mégis, mintha gyermeki kedélyében, gondtalan világában változás történt volna. Talán a világot ismerte meg, talán az emberekkel, buzgókkal is, bűnösökkel is megismerkedett, s talán ez volt hatással lelkére?!

A fájdalmak embere.

Egyszer a Boldogságos Szűzanya, mikor az ifjú Jézus éppen a kertben szorgoskodott és a kerti munkát végezte, megkérdezte, hogy mi az a sötét árny, mely fiatal lelkét úgy megüli? Az Úr Jézus felegyenesedik a munkából, rámutat az egyik erőteljes virághajtásra és azt mondja: „Úgy nőtt fel előtte, mint a fiatal hajtás és mint a gyökér a szomjas földből, nem volt sem szépsége, sem ékessége.” Iz. 52, 3. Mária nem érti az ismerős igéket. Oly ismerősnek tűnik fel, valahol olvasta ezeket a szavakat. Nem szól, visszavonul, az

Írást lapozgatja és a nagy próféta, Izaiás könyvében meg is találja. Olvassa, újra elolvassa és megütődik lelke: Aki így nő fel, aki gyökereit száraz földre bocsátja, az „megve-tett, a legutolsó az emberek között, a fájdalom embere, a betegség ismerője” lesz, azt csúfolni fogják, meg nem értik, azt támadni fogják és megszégyenítik, arról beteljesedik, hogy „valóban a mi betegségünket ő hordozza és a mi fájdalmainkat ő viselte.” (U. o. 3—4.)

Elmélyed a Szűzanya e szavak értelmében, valami összefüggést keres a próféta szava és az ő isteni gyermekének viselkedése, lelkülete és hangulata között.

A Mester és a tanítvány.

Amikor vége van a külső munkának és együtt van boldog együttesben a szent Család, odahívja serdülő Fiát a Szűzanya, felüti Izaiás könyvét és kezdi olvasni szent Fiá-

val úgy, mint pár nap előtt a templom szentélyében, mikor a bölcsek között az Irást magyarázta. Most Szűz Mária hallgatja, kérdezi.

A Boldogságos Szűzanya úgy érezte, hogy most az egyszer szerepet cserélnek. Most az egyszer ő lesz a tanítvány, Fia a Mester, mert nem értette a szavak értelmét, az összefüggést gyermeke viselkedése és a próféta jövendölése között. Lelke mélyén megsejtette, hogy valami szerepe van az édes Jézusnak életében azoknak az igéknek, amelyekről szó van. Ő a hajtás, amely nagyon száraz rögökbe veti gyökerét, ő a fájdalmak embere, kit megcsúfolnak, aki visel minden szenvedést és fájdalmat, aki magára veszi az emberek bűneit. „Ő a mi gonoszágainkért sebesített meg, a mi bűneinkért töretett össze. A mi békességünkért van rajta a fenyíték és az ő kék

foltjai által gyógyultunk meg." Iz. 53, 5.

„Mint a bárány ...”

Amint közösen olvasnak, az édes Jézus átöleli anyját és mondja: Anyám, nem láttad az úton, mikor a szent városba mentünk, hány ember ment Isten szentélyébe? Csak lépteik vitték őket oda, de lelkük messze járt az Úrtól. Nem láttad, mennyien voltak a bűn rabjai, nem láttad, hogy ezek mind Isten kegyelmétől estek el és az Úr haragjának gyermekei? Nem láttad-e az áldozati bárányt, amelyre a nép bűneit ráruházták, hogy helyettük meghaljon és elhárítsa a mennyei Atyának haragját? Nem érzed-e édesanyám, a te tisztaságos Szíveddel, hogy ezek mind nemcsak a harag gyermekei, hanem bűneikkel Istennek fájdalmat, szomorúságot okoznak?! Olvasd csak Izaiás szavait: „Feláldoztatott, mert ő maga akarta, és nem nyitot-

ta meg száját, viszik, mint a juhot leölésre, és mint megnyírója előtt a bárány, elnémul és meg nem nyitja száját." Iz. 53, 7.

A Szűzanya lelkében világosság ébred: hiszen a bárány a szertartásokban tényleg a bűnökért való véres áldozat jelképe. És az a bárány, amelyet Mózes törvénye szerint tűzzel elemésztettek, valóban a nagy engesztelő áldozat előképe.

„Bűnért való áldozatul.”

Amint Izaiás szövegében tovább lapoznak ezt olvassák: „Népem bűnei miatt vertem meg őt... nem cselekedett gonoszságot, sem álnokság nem volt szájában... Életét bűnért való áldozatul adta." Iz. 53, 8—10. Akkor kezdte megérteni a Szűzanya, hogy miért ez a szomorúság, ez a fájdalom, ez a gyötrődés, mely zaklatja és gyötri most Jézus Szívét.

Kezdi megérteni Fiát.

Kezdte megérteni, hogy minden áldozati bárány, melyre jelképesen ráruházza a főpap a nép bűneit, engesztelő áldozat Isten szemében, csak azt nem értette még, hogyan? Annál jobban igyekezett mostantól fogva behatolni gyermekének titkába, de az édes Jézus is megnyitotta Szívét és megtanította anyját, hogy tudatosan viselje a nép bűnét, tudatosan adja magát áldozatul, tudatosan engeszteljen maga helyett és másokért. Engesztelje a mennyei Atyát azokért, akik a világban élnek a maguk bűnös életét és nem gondolnak arra, hogy minden bűnnel nemcsak a maguk adósságát növelik, hanem a mennyei Atyának szomorúságára vannak.

Mi az engesztelés?

Amikor a Szűzanya rájött arra, hogy minden bűn ránehezedik az Úr

Jézus lelkére, mindjobban megértette Jézus engesztelő lelkületét, hogy ő mintegy önmagát ajánlja fel engesztelő áldozatul és mintegy életét adja azok helyett, akik megérdemelnék, hogy Isten elpusztítsa őket. Most látta a Szűzanya világosan, hogy mi az engesztelés, minek köszönheti az ember, hogy Isten megbocsájt neki és újra visszafogadja barátságába.

Amikor az édes Jézus most már komolyabban, bensőségesebben, mindjobban magábaszállva végezte imádságát, Mária tudta, hogy mindezt engesztelésből ajánlja fel a mennyei Atyának. De nemcsak imádságait, hanem az élet apró-cseprő szenvedéseit, kellemetlenségeit is az Úr Jézus mind engesztelésül ajánlotta Istennek és megtanította a Szűzanyát arra, hogy életük olyan legyen, mint a bárány élete, amelyet leölésre visznek, amely nem nyitja fel

száját és nem tiltakozik, hogy áldozatul ajánlják fel Istennek. Mária megértette, hogy a mindennapi kötelesség is, amelybe Isten akarata állította, a munkakör, amelybe az Úr helyezte, ha engesztelő szándékkal felajánljuk, áldozattá válik, olyanná, mint az oltár előtt égő parázsra dobott tömjénszem, mely magát emészti a tűzben és kellemes illatú a menyeyei Atya előtt.

A munka áldozata.

Akkor vette észre a Szűzanya, hogy az ifjú Jézus felnőtteket is megszegyenítő buzgalommal áll be az élet minden gondjába. Az Irás csak annyit jegyez meg róla: Engedelmes volt.

Eddig is engedelmeskedett, de eddigi engedelmessége égő tömjénszemecske volt a munkában, a dologban, a kötelességteljesítésben. Eddig, mint gyermek cselekedett, ott forgódott az édesanyja körül és segít-

sége a gyermek szeretetének megnyilvánulása volt. Most már az engesztelés szellemében, a férfi komolyságával megfogja a szerszámot és nem engedi, hogy édesatyja egyedül fáradozzék a szent családeért; dolgozik két keze munkájával és végzi az egyszerű ácsmesterség minden munkáját és minden kötelességét. Csakhamar, mintegy oszlopa, támasza a családnak annyira, hogy mikor Isten kiszólítja Szent Józsefet a családból, ő áll be örökébe, ő dolgozik mesterségében és a reggeltől napestig tartó, szakadatlan kemény kézi munka örökké fogja hirdetni, hogy Isten előtt minden munka kedves engesztelő áldozat, amit az ő akaratából, kötelességteljesítésképpen végzünk.

Amikor a Szűzanya látta, hogy az ő Fia nem szégyenli a vésőt, a harapófogót, a fűrész és ácsolja az emberek háza fedelét, készíti az em-

berek bútorait, gyengéden érző szíve megérezte az Úr Jézus szándékát is: engesztelni akart a kemény munkával. Ugyanazzal a lelkülettel viszi az Atyának a munka-áldozatát, mint az ima-áldozatot. Magára vette minden fáradtságunkat, minden izadtságunkat, minden szenvedésünket és most 18 éven keresztül a munkát, a családi élet minden gondját megosztotta a szent családdal és így engesztelte az Atyát.

Mária követi Jézust a munka áldozatában.

Az engesztelő életnek e ragyogó példáját a Boldogságos Szűzanya nagyon megértette. Hiszen ő is szorgalmas, készséges háziasszony volt. Ő látta el a szent családot minden szükségessel, nemcsak a mindennapi élet szükségleteit látta el, hanem ő maga fonta, szötte a ruhákat, melyeket viseltek... Most, mikor ezt a példát látta a Szűzanya a minden-

napi munkánál, ő is még készségebben, még boldogabban végezte mindazt a nehéz, súlyos munkát, amelyet a jó Isten neki szánt, amikor rábízta a szent Család gondozását. Milyen másképen ment a munka, milyen másképen pergett az orsó ujjai között, milyen másképen szötte a köntöst, azt az utolsót is, amelyet szent Fia utolsó útján viselt. Nem csoda, ha a poroszlók oly értékesnek tartották, hogy sajnálták szétvágni, mert egy darabból volt szöve...

Mi is így engeszteljünk!

Szűz Mária megtanulta gyermekétől, hogy nem mehet el érzéketlenül a bűnösök mellett, hanem engesztelnie kell. Megtanulta, hogy önmagunkat kell feláldozni és ha mást nem tudunk az áldozati oltár paraszára tömjéjként odatenni, tegyük oda mindennapi életünket, a munka fáradtságát. Ez legyen mindennapi

életünk engesztelő áldozata a bűnökért és bűnösökért. Igaz, magunkról nem mondhatjuk, amit Izaiás Róla mondott, hogy mások bűnét vette magára, mert mi a magunk bűnét hordozzuk és azokért is engesztelő áldozattal tartozunk. Élünk ennek tudatában, mikor a kötelesség, a munka, a nehézségek, a fáradtság súlyát érezzük, mert Isten engesztelő áldozatnak szánta ezeket. Azért szabta ki ezt ránk, hogy ezzel is engeszteljünk.

Könnyebb így a munka.

Milyen más lesz az élet terhe, mennyivel könnyebb lesz a munka, ha az engesztelés szellemében végezzük! Nem fogjuk érezni a munka terhét, súlyát, szenvedését. Az engesztelés könnyűvé teszi azt, amit eddig súlyos kötelességből róttunk le adósságfizetés fejében. Adjuk oda mindezt most engesztelésképpen és akkor ezen a munkán, ezen a fáradt-

ságon, ezen a szenvedésen rajta lesz az Isten ádása, mert tűzben, parázson égő tömjénszem lesz, mely megemésztődik, de illata kedves a menyeyei Atya előtt...

Kedves illatú áldozat!

Ha az Úr Jézus és a Szűzanya szelleme tölt el bennünket mindennapi életünk kötelességeinek teljesítése közben, akkor életünk áldozata kedves illatú áldozat lesz Isten előtt, s ő meg fogja áldani azt is, aki azt felajánlja, azokat is, akikért felajánljuk. Vigyük oda életünket és adjuk hozzá mi is kötelességteljesítésünket, mint ahogy a Szűzanya odaadta kötelességteljesítését az Úr Jézus kötelességteljesítéséhez és akkor ez egész családjunkra, nemzetünkre Isten irgalmát, áldását és kegyelmét fogja leesdeni!

Az erények áldozata

Elmúlik a tél.

A hosszú, téli délutánokon összébb húzódik önkénytelenül a család. A zimankós idő nemcsak testileg érzeti hatását, hanem lelkileg is. Szinte fázik, keresi a meleget, keresi azt a boldogságot, amely sugárzik a családi élet szentélyében.

Amikor elmúlik a tél, amikor a Szentföldön, Názáret városa körül is lassan szétoszlanak a fellegek és elvonul az esőző évszak, mely ott a telet jelenti, lassan rügyeznek a fák, zsendül a természet, langyos szellő melengeti, csókolgatja a földet. Lasankint kidugja fejét a friss hajtás, bimbóba, rügybe bontakozik, virágba szökken az élet. A jó Isten vi-

rágzó kedve virágba öltözteti Názáret vidékének dombjait és völgyeit.

„Előbújnak a virágok.”

Az Úr Jézus is názáreti otthonában, a nehéz napi munka után szívesen megy ki a kertbe, hogy dolgozgasson és ápolgassa a virágokat, amelyeket a Boldogságos Szűz, az ő édesanyja oly nagyon szeretett. Örömmel járkál a nyíló bokrok között, szívja azok balzsamos illatát, élvezi a kék ibolyák, fehér liliumok szépségét. Amint jár-ke-l a fák között, a bokrok, virágok előtt, lelkében megelevenedik az Énekek énekének szava: „Kelj föl szaporán bárátnóm! Jöjj galambom, szépem! Mert a tél már elmúlt, az eső elvonnult, földünkön előbújnak a virágok!” Én. én. 2, 9—12.

A liliumok között.

E szavak ott zsonganak az Úr Jézus lelkében s a refrén hangos dal-

ba csendül az Úr Jézus ajkán. E dalra kijő a Szűzanya, csatlakozik szent Fiához és vele együtt jár a tavasz balzsamillatában, a pompás virágok között és élvezzi azok szépségét. A nefelejcs, árvácska, liliom, a mirrha, aloé, nádrusz, mind-mind bőven ontja illatát, kelleti szépségét és ők teli szívvel gyönyörködnek benne. És miközben a természet szépségében gyönyörködnek, a Szűzanya nem tudja visszafojtani a sóhajt: Milyen szép, milyen gyönyörű mindez a virágpompa! Az isteni Üdvözítő megáll és idézi az Énekek énekét: „Szép vagy, mint a virág a liliomok között!” És felhívja a Szűzanya figyelmét arra, hogy milyen szép a virágok színe, illatuk mily kedves, pedig a piszkos, sáros földre eresztik gyökereiket és onnan szívják magukba az életet. És most mindez a piszkos, sáros földből szépséges virággá szökken.

Fehér gyolcson színes virág.

A Szűzanya megérti és tovább szövi Jézus gondolatát, hogy minden virág, bármilyen piszkos, sáros talajból szökken is elő, de az ég felé emelkedik és az egek lakóit is gyönyörködteti színével, illatával. Elhallgatnak. Mária elmereng és szó nélkül visszamegy szobájába. Szekrényéből gyolcsot keres elő, a legszébbet, a legfehérebbet és mikor megtalálja, előveszi tűjét és hímezni kezd. Azokat a szép virágokat, a liliomot, nefelejcsot, árvácskát, rózsát, nádruszt, mirtust és áloét, ciprust: ezek minden szépségét művészi kezekkel, — nem is kezekkel, — mintegy lelkével leheli rá a fehér gyolcsra és hímézi szép vonásokkal, ragyogó színekkel, amilyeneknek Isten festette meg ott a kertek ölén.

Szeplő nincsen benned!

Mikor az isteni Üdvözítő betér a

házba, megáll a Boldogságos Szűz előtt, mélyen a szemébe néz és elmélyül munkájának szemléletében. Soká nézi, amint a Szűzanya szorgalmas keze, ihletett, művészi lelke rávetíti a fehér gyolcsra a színes virágokat, amint hímzi, készítgeti a remekművet. Megint az Énekek éneke zsong az Úr Jézus lelkében: „Egészen szép vagy barátnőm és szeplő nincsen benned!” Én. én. 4, 7. A Szűzanya pillanatra megáll, leteszi munkáját, és kérdően néz rá: Mit értsen ezekben a szavakban? Az Úr Jézus rámutat a fehér gyolcsra. Olyan a makula nélküli, egészen szép és tiszta lélek, mint a fehér gyolcs, amelyre a Szűzanya művészi keze szép virágokat varázsol. Ha bepiszkoljuk, besározzuk, nem szép többé, nem gyönyörködteti az embert. De ha tiszta a ruha, a gyolcs, melyet magunkra öltünk, nemcsak lelkünk szép, hanem testünk is, hi-

szen ez a tisztaság a lélek tisztaságát jelképezi.

A tiszta lélek áldozata.

Jézus megmagyarázza Máriának, hogy az Énekek énekében ez a makulátlan szépség a lélek tisztaságát, ártatlanságát jelenti és ismétli a szavakat: „Egészen szép vagy, barátnőm és makula nincsen benned.” Én. én. 4, 7. Egészen szép vagy, olyan fehér a lelked, mint az a gyolcs, melyen a te tisztaságod, finom, művészi kezded dolgozik. A Boldogságos Szűz kezdi érezni, hogy e szavak vonatkoznak arra, amit neki az angyal mondott egyszer: „Malasztal teljes, gratia plena.” Egészen szép és makula nincs benne, mert úgy megőrizte őt az Úr, hogy a bűn szennye, makulája őt ne érinthesse. Egészen szép a lelke, mert az Úr kiválasztotta, hogy szépsége, tisztasága, ragyogó fehérsége legyen Istennek kedves, engesztelő áldozat.

Igen, mondja az Úr, egészen szép vagy és makula nincsen benned...

Kedves áldozat Isten előtt.

Ő az a fehér lélek a földön, ahol csupa beszennyezett, sáros, piszkos lelkű emberek járnak. Lelkének fehérsége messze kicsillan a szennyes, sáros, piszkos lelkű emberek között, mert a fehérséget annál könnyebb észrevenni, minél több körülötte a szenny, a piszok. És akkor megértette a Szűzanya, hogy miért gyönyörködött a jóságos Isten a tiszta lélekben, a makulátlan szívben? Azért, mert ennek szépsége, büntől való mentessége a legszebb alkotása kegyelmének. Ezért suttogja Jézus ezeket az igéket. Ezért a szépségért hálát ad Istennek és megfogadja, hogy megőrzi minden mocsoktól, szennytól és felajánlja Istennek, mint a legszebb áldozatot.

„Elzárt kert...”

Miközben a Szűzanya lelkében mindez kivilágosodott, tovább hímezi a nefelejcsset és árvácskát, a rózsát és a mirtust, a nárduszt és az aloét. Az Úr Jézus elmélyedve gyönyörködik a művészi munkában és megint az Énekek énekének szavait suttogja: „Elzárt kert vagy húgom, mátkám, elzárt kert, lepecsételt forrás. Hajtásaid gyönyörű liget, benne gránátalma s mindenféle gyümölcs, ciprusvirág és nárduszok, sáfrán, illatos nád, fahéj, mindenfajta tömjén-cserje, mirrha és aloé és mindenféle pompás balzsam.” Én. én. 4, 12—14. Az Énekek énekének szavai hangos visszhangra találnak a Szűzanya lelkében, s miközben dudolja azokat, ujjai észrevétlenül hímezni kezdik ezeket a virágokat a fehér gyolcsra... Mintha a menyasszony készítené menyegzős ruháját, úgy készül a gyolcs, melyet ruhának szánt a

Szűzanya és a kertek minden virágát ráhímezte ékességül és szépségül.

A lélek erényvirágai.

Mikor az Úr Jézus ezt látja, hosszasan ránéz és kérdi, tudja-e, Isten kertjének csodás virágai mit jelentenek ezekben a szavakban, mit mond az Úr? Mit akar kifejezni a Lélek, amikor ezekre a csodás szavakra ihlette a szent író? A Szűzanya azt feleli: E virágok a lélek talajából felfelé törő szépségek... Igen, — mondja az Úr Jézus, a lélek szépséges hajtásai, a lélek szépséges erényei, amelyek Isten szemét gyönyörködtetik.

Beleszövi lelke virágait.

És az isteni Udvözítő tisztaságos Anyja, akinek lelke makulátlan elzárt kert, ezekbe a virágokba beleszövi lelke erényeit, beleszövi Istenhez törő hajlamait, vonzalmát...

Az édes Jézus megtanítja, hogy a lélek legnagyobb ékessége a sok, sok erényvirág. Lelkünk az elzárt kert, amelyben Isten keze dolgozik, erényeink a gyönyörű virágpalánták, melyek az Isten szeretetének meleg csókjára rügybe, bimbóba, virágba csattannak, mint ahogy a nap meleg csókjára kipattan a bimbó és virág feslik belőle... Szűz Mária elmélyedve gondolkozik: A makulátlan lélek és a szépséges erényvirágok, a tisztaságos, büntől mentes, Istennek kedves lélek és erényvirágai Istennek kedves engesztelő áldozat...

Szebb minden virágnál...

A Szűzanya lelkében szemléli, látja, hogy a földi lélek minden feltörése, minden vágyódása, minden nemes hajlama szebb, mint a lilium, szebb, mint a nárcisz, illatosabb, mint a mirrha és aloé és balzsam, szebb minden földi szépségnél. Mert a lélek talajából Isten szeretetének leg-

szebb kivirágzása nyújtja a maga szépségét, pompáját Istennek, hogy gyönyörködjék benne és ha megtetszik neki, tépje le és tűzze keblére.

Virágokkal ékes lett az elzárt kert.

A Szűzanya kertje minden virágtól ékes, a hajnali szellő ringatja, a napsugár csókolja. De azoktól a virágoktól is pompázó lett, amelyek az isteni kegyelem érintésére pattantak rügybe, fakadtak virágba és gyönyörködtették Istent. Azóta a Szűzanya lelke elzárt kert, melyben erényvirágok díszlenek, amelyben az alázatosság, nyájasság, szelídség, szeretet, önfeláldozás virágai illatoznak. Azóta Mária leste az alkalmat, hol tudna egy virágot beleplántálni, beszőni lelke menyegzős, hófehér ruhájába. Azóta jobban figyeli Fiának énekét, és bár még nem ejtette ki ajka, annál jobban muzsikálta Szíve: Tanuljatok tőlem, mert szelíd

vagyok és alázatos szívű, mert én
készséggel áldozom magam, odaadom
magam a bűnösökért. Tanuljatok tő-
lem Istent gyönyörködtető erény-
virágokat... A Szűzanya nagyon
hűséges tanítvány, jó szeme van,
hogy meglássa szent Fiának minden
lelki szépségét, erényét s azokat a
maga lelkének elzárt kertjébe át-
plántálja. Annyira átjárja az isteni
szeretet melege, hogy ennek ihleté-
sére, ennek csókjára lelkének min-
den jó hajlama, minden Isten felé
vág্যakozása, virágba szökken lelké-
ben: erényvirágba.

Megnyugszik az Atya lelke rajta.

Szűz Mária szíve-lelke elzárt kert-
té lesz, Isten kertjévé, ahol az en-
gesztelés virágai díszlenek. Ezeket
az erényvirágokat ajánlja ő engesz-
telő áldozatul Istennek. Ennek szép-
sége engesztelést nyújt, mikor olyan
rút, olyan letarolt a világ, hogy

semmi öröme sincs benne a mennyei Atyának...

Amikor a mennyei Atya lenéz a földre és elszomorodva látja az emberlelkek sivárságát, azt a letarolt, kietlen világot, amelyben az ember lelke sinylődik, még jobban megpihen jóságos szeme annál a két léleknél, akik a názáreti elzárt kertet gondozzák. Még jobban élvezi azt a szépséget, amit a két legtisztább lélek nyújt neki engesztelésül. A mennyei Atya szeme gyönyörködik az erények virágaiban és elfogadja ezt az áldozatot...

Akkor az égből is ez hangzik: Isten szerelmese, jóságos Anyja, szép vagy és ékes, elzárt kert a lelked és Szíved, szeplőtelen lelked minden erényvirága kedves az én szívem előtt. Igen, kedves engesztelő áldozat ez és megnyugszik az én lelkem rajta!...

„Testet öltött csók”

Az utolsó vacsora hangulata.

Az utolsó vacsora termében nagyon borongós a hangulat és ez a borongós, szomorú hangulat nemcsak az apostolok szívét, lelkét lepi meg, hanem ránehezedik a Boldogságos Szűz lelkére is. Búcsúzik az isteni Mester. El kell szakadni, el kell válni... Az Úr Jézus szavának csendése, cselekedetei, arcának tekintete, szemének csillogása mind azt mondja: utolsó alkalommal ült össze szeretteivel, hogy elköltse velük a búcsúlakomát.

De különösen érezte ezt Szűz Mária, aki legjobban ismerte Krisztus lelkének gazdagságát, az isteni Üdvözítő titkos, rejtett életét és nyil-

vános működését egyaránt. Legközelebb állt hozzá, legszomjasabb lélekkel szívta magába az Úr Jézus minden szavát. Ő értette meg legjobban, hogy elkövetkezett a legnagyobb engesztelő áldozatnak, a szenvedésnek órája, búcsúszóra gyűjtötte össze az édes Jézus szeretteit.

Az Úr kebelén.

Ott ülnek az utolsó varcsoránál, a Szűzanya az Úr Jézus jobbján, balján a szeretett tanítvány, körülötte az apostolok. A Szűzanya közelebb húzódott szeretett Fiának dobogó, meleg Szívéhez, s e szent Szív közelében felújultak lelkének régi emlékei. Egyszerre ott állt a Boldogságos Szűz előtt egész élete, istenanyaságának, engesztelő áldozatának minden mozzanata. Megelevenedett emlékezetében az a boldog pillanat, amikor a Szentlélek ereje megszállotta és egyesült vele az isteni Ige és ő testet adott az Úrnak. Lelkébe

fogadta, szívébe zárta őt, érezte, hogy vele van Isten, Emmanuel és szétáradt lelkében az ő tüzes Lelke.

Lélekben átélte újra, amint szinte repesve ment az úton Hebron városába, mezőn, völgyön keresztül, semmit sem látott, csak azt a Jóságot, isteni Ajándékot, akit magában hordozott. Az emlékek egymást váltogatták.

Megjelent lelki szemei előtt az a boldog pillanat, amikor először szorította szívére a testet öltött örök Igét, amikor először érezte szívén az ő kis Szívének dobogását, amikor először mélyedhetett szeme az Ő tekintetébe.

„Anyám, szeretsz engem?”

Aztán látta a lélek szemével a boldog percet, amikor a kis Jézus lelke nyiladozott, amikor először viszonzta szeretetét, először halmozta el csókjaival.

Szinte átélte újra a boldog perce-

ket, amikor a serdülő Jézus megkérdezte tőle: Anyám, szeretsz engem? Szeretsz-e jobban ezeknél? Szinte megolvadt szeplőtelen Szíve akkor, mint a viasz és biztosította őt szeretetéről. Jézus átölelte őt, megcsókolta, rálehelte a szeretetben való egybeforrásnak örök emberi és isteni szimbólumát. Ez a csók ott égett most is a Szűzanya ajkán, lánggra lobbant tőle tisztaságos Szíve és lángja messze lobogott az égbe...

**Közelebb... közelebb
a szent Szívhez.**

Most is odahúzódott Jézus Szívéhez. Érzi-e, tudja-e ez az isteni Szív, mit élt keresztül, amikor engesztelésből átadta önmagát a názáreti otthon csendjében az Úrnak, az ő szeretetének, a szeretettől lángoló, tüzes Szívének?...

Azt már megszokta a Boldogságos Szűzanya, hogy nem sokat kellett

mondani isteni Fiának, mit szeretett volna. Nem kellett beszélnie arról, ami lelkében élt, csak tekintetük találkozott, csak jobban odahúzódott a szent Szívhez és akkor mindig megértette. Úgy érezte a Boldogságos Szűzanya, hogy több joga van odahúzódni az isteni Szeretet kiapadhatatlan forrásához, mint a tanítványoknak, hiszen őt jobban szerette. De Szűz Mária is jobban szereti őt minden teremtet lélynél, embereknél és minden angyalnál is sokkal jobban.

„Vegyétek . . .”

És amikor szemük felcsillan, amikor tekintetük találkozik, akkor Szűz Mária meglepetve látja, hogy az Úr Jézus nemcsak elleste gondolatát, nemcsak tudja, hogy mit érez, nemcsak átélte, amit a Szűzanya, azt a boldog ölelést, a szeretet lelki egyesülését, azt a csókot, amely jelképe, szimbóluma az isteni egyesülés-

nek, hanem kezébe veszi a kenyeret, megáldja, megtöri, és tanítványainak adja, mondván: „Vegyétek és egyétek, ez az én testem. És vévén a kelyhet, hálát ada és nekik adá mondván: Igyatok ebből mindnyájan, mert ez az én vérem, az újszövetségé, mely sokakért kiontatik a bűnök bocsánatára.” Mt. 26, 26-28.

Egyesülés szeretetben.

Senki a jelenlevők közül nem értette meg olyan hirtelen, olyan pillanatok alatt, hogy mi történt most, mint Szűz Mária. Jézus most csodát művelt. Nem kenyeret szaporított és halakat, mint valaha a pusztában, hogy táplálja az éhes tömeget, nem betegeket gyógyított, hogy elvegye szenvedésüket, nem bűnöket bocsátott meg, hogy megtisztítsa lelküket. Most az, ami valamikor a csendes, boldog, titokzatos názareti otthonban történt, amikor a szeplőtelen és az isteni Szív abban a tiszta, boldog,

szerető, ölelkező csókban egyesült, az most valóra vált, testet öltött... Az Eucharisztia, az a csodálatos szentség, amelyben Krisztus önfeledten lemond nemcsak istenségének hatalmáról, pompájáról, hanem még emberségéről, emberi testének látható alakjáról is, elrejtőzik a kenyér és a bor, az étel és az ital színe alá, csak azért, hogy testet öltson az a csodálatos egyesülés, az a csodálatos csók, a szeretetnek elragadó, boldogító tüzében.

„Substantialis csók.”

Látta a Szűzanya, hogy most valóra válik a szeretetnek ez a boldog ölelkezése. Az Eucharisztia, a vinculum charitatis, a szeretetnek eltéphetlen köteléke, amelyben Jézus megint testet ölt, de úgy, mint mikor önfeledten édesanyja karjaiba vetette magát és biztosította, hogy szereti őt. Valóban igaz Prohászka püspök mondása, e szentségben testet öltött

az isteni szeretet, az Eucharisztia substantialis csók. Az Oltáriszentség megtestesült szeretet, amelyben megvan a szeretet minden színe, kézzelfoghatón, csodásan, isteni módon és mégis emberi formában. Benne van az odahajlás, a szeretet, az odasimulás, benne van a vonzalom, a szeretet tüzes, lobogó lángja, ellenállhatatlan ereje, mert ő úgy szerette a világot, hogy nem akart elválni tőle. Azért akart Jézus az Eucharisziában maradni, hogy akkor is, amikor eltávozik, amikor a kereszten meghal, akkor is, amikor dicsőségesen felmegy az égbe, itt maradjon, velünk lehessen. Itt maradt az Eucharisziában, mint odahajlás, mint simulás, mint szeretet, mint „substantiális csók”.

Testet öltött szeretetegyesülés.

Valóban, testet öltött szeretetcsók az Eucharisztia, hiszen megvan benne mindaz, amit szimbolizál a

csók, a szív szeretete, a lélek oda-hajlása, az akarat vágya, egybeolva-dása, mely minden szeretetnek lé-nyege. Az Úr Jézus az Eucharisziá-ban nemcsak magát adja szerető Szívével, hanem ugyanazt a szerete-t várja a lélek részéről is. Akarja, hogy ugyanazzal a szeretettel fogad-juk szívünkbe. Mikor az Eucharisz-tiában hozzánk jön, mint Isten-em-ber, minden tulajdonságával, erényé-vel, érdemével, szeretetének mérhe-tetlen kegyelmével jön, hogy egye-süljön az emberi lélekkel.

A Boldogságos Szűz, mikor először magához vette az Úr testét és véré-t, érezte, hogy több ez az egyesülés, mint mikor együtt éltek Názáret-ben, vagy kísérte őt nyilvános útja-in. Több, mert valósággá vált a sze-retet szimbóluma, valóban eggyé forrt a szív, a lélek az Isten-ember-rel.

A tökéletes önfeláldozás.

De a Szűzanya látja azt is, hogy az Eucharishtiában a Szeretet nemcsak testet öltött, hanem feláldozza magát annak, akit szeret. Soha úgy nem hagyatkozott senkire az édes Jézus, még a Szűzanyára sem, mint arra, aki eszi az ő testét, issza az ő véréét, veszi az Eucharishtiát és egyesül vele abban a csodálatos, természetfeletti szeretetben, melynek lángja leírhatatlan, édessége elmondhatatlan, boldogsága kifejezhetetlen a földön és az égben. Megvan benne a tökéletes feláldozás, a tökéletes önátadás, a tökéletes ráhagyatkozás, amellyel Krisztus adja magát a léleknek és megosztja vele minden gondolatát és vágyát, minden cselekedetét és tervét; megosztja vele életének minden küzdelmét és nehézségét, szeretetének boldogságát.

Hála érte Jézusnak!

Ezért a Boldogságos Szűzanya ki-
mondhatatlan szeretetre gyulladt, ki-
mondhatatlan hálával köszönte meg
Fiának ezt az utolsó ölelést, ezt az
utolsó csókot, melyben egyesült ve-
le úgy, hogy Szíve benne élt az ő
Szívében. Boldogan mondott hálát,
hogy Krisztus vére szívében csörge-
dezik, hogy Jézus Szíve ott dobog
keblében, hogy Krisztus ereje és lel-
ke ott él benne, hogy Krisztus min-
denhatósága, ereje jobban betölti őt,
mint mikor imába merült volt élete.

Az engesztelés legnagyobb foka.

A Szűzanya volt az első, aki fel-
ismerte az Eucharishtiában, a substan-
tiális csókban, az engesztelő áldozat
nagy értékét, mely annyira kedves
a mennyei Atya előtt. Vezekelhe-
tünk, önmegtágadásokat gyakorolha-
tunk, erényekkel engesztelhetünk, az

élet terhét viselhetjük az engesztelés szellemében, imádkozhatunk, mindent feláldozhatunk az engesztelés jegyében, de mindez együttvéve kevés, majdnem semmi ahhoz az engeszteléshez képest, amit az Eucharisztia által adunk. Az Eucharisziában részeseivé leszünk Jézus engesztelő áldozatának és ez az áldozat, mely a szeretet jegyében egybefűz Krisztussal, kedves a mennyei Atya előtt is, ez megvigasztalja és tökéletesen kárpótolja őt minden szeretetlenségért, bűneinkért.

Gyakran fogadta Szívébe.

Nem tudjuk a Boldogságos Szűz kérte-e az isteni Udvözítőtől, hogy sokszor, nagyon sokszor vehesse, magához így az Eucharisziában. De azt tudjuk, hogy hosszú évtizedeken itt maradt a földön Szent János apostolnál, akinek gondjára bízta őt az Udvözítő. Abban a negyedszázadban, amelyet a hagyomány sze-

rint még itt töltött a földön, élete állandó egyesülés, állandó egybeforrás volt az Eucharisztia révén azaz az Udvözítővel, akit 9 hónapon át méhében hordozott, akit 30 éven keresztül kiszolgált és akivel együtt élt a názareti otthonban, akit három esztendeig hallgatott apostoli útjain és akit olyan nagyon szeretett, hogy azt szavakkal, szimbólumokkal kifejezni nem lehet. Erre csak egyetlen kifejezés találó: Eucharisztia. Az Eucharisziát Szent János kezéből napról-napra úgy fogadta, amint egykor a kis Jézus csókját és viszonzta szeplőtlen Szívének egész szeretetével.

Engeszteljünk szentáldozással.

Amikor a Boldogságos Szűzanyához zarándokolunk, hogy tiszteljük őt, ő csak egyet mond nekünk, csak egyet kíván tőlünk: ha igazán tisztelni, szeretni akarjuk őt, ha igazán Szíve gyermekei akarunk lenni, ak-

kor fogadjuk szívünkbe mi is minél gyakrabban az Urat, engeszteljük az Eucharisziával. Megtestesült szeretet, substantialis csók az Eucharisztia, benne Jézus tér szívünkbe-lelkünkbe, magához szorít, magával egyesít. Mint a tűz átjárja bensőnket és Istennek tetsző áldozattá alakítja életünket.

A Szűzanya Szíve szerint tökéletesebben engesztelni nem tudnánk, mint ha mi is vesszük az Eucharisziát, a szeretetnek ezt a szent kötelékét, az Isten szeretetének ezt a csodálatos szentségét. Jézussal a szívünkben a mi életünk is állandó, szakadatlan engeszteléssé válik.

Apostolok királynője

A coenaculumban.

Pünkösöd ünnepén az Anyaszentegyház elvezet lélekben bennünket a coenaculumba, az utolsó vacsora termébe, ahol az Úr Jézus parancsa szerint együtt maradtak az apostolok és velük együtt az, aki legdrágább öröksége az apostolok testületének, a Boldogságos Szűz, akit most már mindannyian nagy tisztelettel, szeretettel és gyengédséggel vesznek körül az apostolok. Szűz Mária az apostolok körében otthon érzi magát. Nem azért, mert hosszú évek óta ismeri őket egyenkint, úgy ahogy Jézushoz csatlakoztak, hanem mert ismeri őket lelkük szerint is, szent hivatásuk szellemében. Sokszor ag-

gódó szeretettel imádkozik értük, hogy vegyék az ő isteni szent Fiának lelkét, szellemét, szívják magukba tanítását és legyenek egykor méltó, buzgó apostolai. Úgy érezte a Boldogságos Szűz, mikor közöttük volt, hogy az Úr Jézus lelke áradt szét az apostolokra, Jézus szelleme maradt itt bennünk.

Várják a Szentlelket.

Bár valamennyien megfélemlédtek, összetörtek a nagy csapás súlya alatt, ami érte őket Jézus tragikus halálával, mégis annyi szeretet, odaadás volt a lelkükben, hogy a Szűzanya jelenléte, imádságos lelkülete egész bizonyosan nem fog hatás nélkül maradni.

Az Úr Jézus azt parancsolta, maradjanak együtt, míg el nem küldi számukra a Szentlelket. Ezzel vigasztalta az apostolokat, ezzel vigasztalta a jóságos Szűzanyát, amikor előre mondotta, hogy el kell tá-

voznia, hogy helyet csináljon az örök Atya házában számukra. Szükséges volt, hogy elmenjen. Ha nem távoznék el, a Szentlélek nem jöhetne és nem vehetné birtokába azokat, akik szeretettel vágyódnak utána.

Az apostolok készülnek fogadására.

Készültek tehát a Szentlélek fogadására az apostolok és a Szűzanya is... Mégis, máskép készült az egyik és máskép a másik. Az apostolok nagy fájdalmukban valami nagy élményt vártak a Szentlélek eljövételétől. Érezték, hogy a Szentlélek az Úr Jézus nagy, hatalmas kegyelmi ajándékát fogja meghozni. Érezték és tudták, hogy ez koronája lesz annak a nagy küldetésnek, amelyet az Úr Jézus teljesített és amelynek részeseivé, apostolaivá avatta őket.

Szűz Mária előkészülete.

A Boldogságos Szűz szintén várta a Szentlelket, de egészen más lelkülettel, mint az apostolok. Ő ismerte már a Szentlelket. Az apostolok csak annyit tudtak, mit Krisztus mondott nekik róla, amennyit előre jelzett az ő küldetéséről és hivatásáról: eszükbe fogja juttatni mindazt, amit mondott nekik. Fel fogja világosítani értelmüket, meg fogja erősíteni akaratukat. Szűz Mária többet tudott ennél, jobban ismerte a Szentlelket és éppen azért úgy vágyódott utána, mint aki már régen ismeri, akinek lelke a legbensőbbben kapcsolódott vele.

Már régen bírta, ismerte őt.

A Boldogságos Szűz földi élete első percétől bírta a Szentlélek kegyelmét, az ő tisztaságos, szeplőtelen fogantatása a Szentlélek kegyelméből történt. Amikor Istenanya

lett, a Szentlélek szállott rá. Ő már akkor érezte, mit jelent az, mikor a Szentlélek egészen eltöltötte és átjárta, ő már átélte, hogy ez a valami: melegség, tűz onnan felülről, amely úgy megfogja az ember lelkét, úgy átjárja, hogy ezt csak tapasztalni lehet, de emberi szavakba foglalni lehetetlen. Különösen akkor jutott ennek tudatára, mikor a növekvő Jézus Szívére borult és a kis Jézus Szíve dobogásától olyan tűz áradt szívébe, hogy elolvadt benne, mint a viasz.

Ez a tűz, Jézus Szívének melege, ez a Szentlélek. Tapasztalatból tudta, megértette a Szentlélekről mindazt, amit a legnagyobb tudósok alig tudnak megérteni, alig tudnak eszközzel felfogni.

Jézus Szívéből áradt.

Valahányszor az Úr Jézus Szíve szeretete áradt az apostolokra, tanítványaira, mindig érezte, hogy ebből

a Szívből ugyanaz a melegség, ugyanaz a szeretet, ugyanaz a szent tűz árad, mely eltöltötte őt, mikor a Szentlélek ereje megárnyékozta őt.

Különösen, mióta Longinusz katonalándzsája sebet ejtett Jézus Szívén, mióta az isteni Szív sebéből víz és alvadt vér folyt ki, azóta érezte a Boldogságos Szűz, hogy az Úr Jézus szent Szíve nemcsak egyszerű szerve a szeretetnek, hanem az isteni szeretet forrása. Az isteni Szeretet bővebben árad belőle, mint ahogy áradt a vér és víz, jobban árad, mint ahogy terjed az árvíz és a tűz. Mindezt Szűz Mária átélte és most, mikor az utolsó vacsora termében, a coenaculumban várta a Szentlelket, mindezt újra átelmélkedte.

Isten szeretetének kiáradása.

Igy várta ő a Szentlelket. Tudta, hogy Isten szeretetének valóságos kiáradása lesz. Már átélte és ismer-

te, hogy a Szentlélek nem más, mint Isten szeretete. Ő megértette azoknak a misztikus szavaknak az értelmét, amelyeket az ő drága Fia tanított: Tüzet jöttem bocsátani a földre és mit akarok mást, mint hogy égjen! Úgy érzi most anyai, tisztaságos Szíve, hogy ez a tűz most nagyobb lánggal fog kiáradni Krisztusból és a mennyei Atyából. Isten szeretete nemcsak a vizek felett lebegett, hanem a lelkekbe is alászáll és tüzes, lángoló szeretetre fogja gyullasztani az apostolokat.

Ő az! Valóban Isten Szeretete!

A Szűzanya ebben a boldog elmélyülésben elmélkedik és ebben a csodás várakozásban nem is csalatkozik. Mert mikor a Szentlélek, mint tüzes szélvész alászállott, mikor tüzes láng alakjában az apostolokat és őt magát is teljesen eltöltötte, mindig érezte, hogy a Szentlélek valóban Isten szeretete. Ez a Lélek az,

kiről Krisztus mondá: Tüzet jöttem bocsátani a földre és mit akarok mást, mint hogy égjen! A Szentlélek az a tűz, az Isten Szeretete, mely most bátrakká teszi a félénkeket, lángolókká a lagymatagokat, látókká a sötétségben botorkálókat, vígakká a szomorúakat és erősekké a gyengeket.

A Boldogságos Szűz, aki szeplőtelenül fogantatott a Szentlélek kegyelméből, aki Isten Igéjének testet adott a Szentlélek erejéből, aki Isten szeretetét megérezte a Szentlélek melegéből, most kapja talán legnagyobb fokban a Szentlélek kegyelmét, mely egészen betölti lelkét. Most már egészen „Gratia plena“, minden malaszttal, minden kegyelemmel teljes, mert Isten annyira nem adta senkinek önmagát, mint ahogy most adta a Szentlélek alászállásával a Boldogságos Szűznek.

Apostollá avatja őt is a Lélek.

Ettől kezdve Szűz Mária már tudatosan élte és érezte, hogy nemcsak megtisztult, szeplőtelen, nemcsak Isten szeretetének tárgya, hanem felavatott apostola, mert a szeretet tüzének lángolnia kell! A szeretetnek az a törvénye, mint a tűznek, hogy gyújtson másokat is lángra, szeretetre.

Az apostolok királynője.

A Szentlélek bőséges kiáradása olyan tüzet gyújtott a Boldogságos Szűzben, hogy most már nemcsak külső udvariassági forma, nemcsak emberi ragaszkodás folytán az apostolok királynője, hanem valósággal, mert a legbőségesebben kapta a Szentléleknek azt a kegyelmét, mely felavatja és szeretetben felgyullasztja az apostoli lelkületet, az apostoli tüzet, mely alkalmassá, képessé teszi arra, hogy Krisztusért minden ádozatot meghozzon.

A Szentléleknek ez a kiáradó nagy kegyelme felavatta nemcsak az apostolokat, hanem az apostolok királynéját is. Az apostoli tűznek ezt a nagy lángját gyujtotta nemcsak az apostolok, hanem azok királynőjének Szívében is, hogy legyen az apostolok apostola. Legyen Szűz Mária az egész világnak olyan édesanyja, aki a legtöbbet buzgólkodik gyermekei megtéréséért, aki legjobban törődik lelkük üdvösségével, hogy mindenki eljuthasson az örök hazába, amelyet ő készített azoknak, akiket szeret...

A Szentlélek tüzes lelke apostollá avatta a Boldogságos Szűzet, aki lelkünkért jobban aggódik, mint az édesanya gyermeke életéért, aki lelkünkért többet tesz, mint amit az apostoli buzgóság megkíván, mert hiszen mindenkinél többet tett lelkünkért.

Az engesztelés királynéja.

Szűz Mária valamikor, kis gyermek korában, a természet szépségein felemelkedett Istenhez, aki ezeket a szépségeket és adományokat reánk árasztotta. Az emberek bűneinek látán felemelkedett Istenhez, siránkozott azok miatt és engesztelt a templom szentélyében. Azután megértette az Irás szavait, hogy Isten nem fogja magára hagyni az emberiséget és jönni fog valaki, aki széttiporja a bűn fejét. A Szűzanya, az engesztelés királynője, most érti meg teljesen saját nagy hivatását, mikor a Szentlélek tüze gyúl ki az ő lelkében is és felavatja őt a legfeláldozóbb, a legodaadóbb apostollá a lelkekért, aki a bűnökért eleget akart tenni és semmiféle áldozattól vissza nem riad.

Szünet nélkül engesztel érettünk.

Igen, a Boldogságos Szűz a Szentlélek tüzeiben, a Szentlélek Szeretetétől elragadtatva, már megérti, hogy a legnagyobb engesztelő áldozat az, ha valaki úgy áldozza fel magát, hogy testvéreinek lelkéért, testvéreinek örök üdvösségéért mindenét odaadja: szívét, imádságos lelkét, minden érdemét. Ezt az apostolságot vállalta a Szűzanya: **szünetnélküli engesztelést a mennyei Atyánál a bűnösökért, szünet nélkül eleget téve a bűnökért.**

Pünkösd ünnepén a Boldogságos Szűz a Szentlélek kegyemét kapta, s ez felavatta őt az apostolok királynőjévé, a mi lelkünk gondozó édesanyjává, apostolává, aki vigyáz reánk, aki a mennyben értünk közbenjár, akinek minden imádsága,

minden érdeme szünetnélküli engesztelés érettünk, az egész bűnös emberi nemért, hogy valamikor az örök hazában az Atyával, Fiúval és Szentlélekkel együtt örökké boldogok lehessünk.

TARTALOM

Köszöntő	— — — — —	7
Szűzanyánk lelkivilága	— — — — —	10
Amitől dalba csendül Mária lelke	— — — — —	24
Az alázatosság áldozata	— — — — —	39
Az ima áldozata	— — — — —	56
A munkás élet áldozata	— — — — —	73
Az erények áldozata	— — — — —	88
„Testet öltött csók”	— — — — —	101
Apostolok királynője	— — — — —	115

59. Mentés Mihály

JEREMIÁS SIRALMAI

56 oldal, alapár 1.— P

60. Endrefalvy Ottó

LÉLEKÚJULÁS

80 oldal, alapár 1.50 P

61. Dezső István

**A NYOLC BOLDOGSÁG ÉS
A SZENTATYÁK**

70 oldal, alapár 1.20 P

62. Erdey Ferenc

AZ ENGESZTELES SZENTJE

130 oldal, alapár 2.— P

63.

ENGESZTELO ÉGI ANYÁNK, MÁRIA

130 oldal, alapár 2.— P

